

IV

(Tájékoztatások)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL
ÉS ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

TANÁCS

az Európai Uniónak a kézi lőfegyverek és a könnyűfegyverek destabilizáló felhalmozódása és elterjedése elleni küzdelemhez történő hozzájárulásáról szóló, 2002. július 12-i 2002/589/KKBP tanácsi együttes fellépés végrehajtásáról

(2010/C 198/01)

BEVEZETÉS

Az Európai Unió 2009-ben valamennyi többoldalú fórumon és a vonatkozó nemzetközi eszközök – például a kézi- és könnyűfegyverek (a továbbiakban: SALW) tiltott kereskedelmének megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló 2001-es ENSZ cselekvési program – keretében folytatott politikai párbeszéd során folytatta a kézi- és könnyűfegyverek kérdésének előmozdítását.

A SALW-elem nemzetközi megállapodásokba való beillesztéséről szóló, 2008 decemberében elfogadott tanácsi következtetésekkel összhangban 2009 során több tárgyalást – így a SALW-ról szóló záradékra irányuló tárgyalást is – folytattak. Ennek keretében Kínával, Irakkal, Líbiával és Dél-Koreával megállapodás született a SALW-elemről.

Az EU továbbra is támogatást nyújtott a harmadik országoknak, a nemzetközi és regionális szervezeteknek a SALW destabilizáló felhalmozása és terjesztése elleni küzdelemhez. Erre bizonyos projekteknek több együttes fellépés és tanácsi határozat keretében, illetve fejlesztési és együttműködési eszközökön keresztül történő végrehajtása, valamint az uniós tagállamok által nemzeti alapon támogatott projektek révén került sor.

Az EU 2009-ben is részt vett a fegyverkereskedelmi szerződés folyamatában. Valamennyi tagállam az ENSZ Közgyűlésének a fegyverkereskedelmi szerződésről szóló 2009. évi határozata mellett szavazott, mely határozat a fegyverkereskedelmi szerződés megtárgyalása céljából 2012-ben nemzetközi konferencia összehívását irányozza elő. Az EU továbbá a harmadik országokat a

folyamat támogatására ösztönözte, többek között a fegyverkereskedelmi szerződés létrejöttéhez vezető folyamat harmadik országok körében történő előmozdítására irányuló támogatásáról szóló 2009/42/KKBP tanácsi határozat végrehajtása révén, öt regionális szeminárium 2009-ben történő szervezésével.

A kézi- és könnyűfegyverek és lőszerük illegális felhalmozása és illegális kereskedelme elleni fellépés európai stratégiája (amelyet a 2005. december 15–16-i Európai Tanács fogadott el) továbbra is stratégiai iránymutatásul szolgál az EU és tagállamai által a rendelkezésre álló különböző eszközök révén a SALW terén végzett tevékenységhez.

E jelentés a Tanács 2002/589/KKBP együttes fellépése végrehajtásának részeként került összeállításra. A 2009-ben végzett tevékenységeket tekinti át három részben és egy mellékletben:

- az I. rész a kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos problémák megoldására irányuló, nemzeti szintű tagállami erőfeszítésekkel foglalkozik,
- a II. rész a végrehajtást célzó nemzetközi erőfeszítéseket tárgyalja,
- a III. rész a hagyományos fegyverekkel, különösen a kézi- és könnyűfegyverekkel foglalkozó nemzetközi szervezetek és regionális szerveződések munkájában való részvételt tárgyalja,
- a melléklet az egyes uniós tagállamok kézi- és könnyűfegyverekkel foglalkozó kapcsolattartó pontját tartalmazza.

I. NEMZETI VÉGREHAJTÁSI ERŐFESZÍTÉSEK 2009 FOLYAMÁN

Az EU 2008. december 8-án elfogadta a 2008/944/KKBP közös álláspontot. E jogilag kötelező eszköz elfogadása a kódex felülvizsgálatának hivatalos és sikeres elvégzését jelzi, és újabb mérföldkövet jelent az Unió export-ellenőrzési előírásainak továbbfejlesztése terén. A közös álláspont a magatartási kódexet felváltó, jelentős mértékben frissített és korszerűsített eszköz. Több új elemet is tartalmaz, amelyek elmélyítik és szélesítik az alkalmazási kört. Ezek az elemek magukban foglalják az ellenőrzésnek a fegyverekkel kapcsolatos brókertevékenységre, a tranzitra és az immateriális technológiaátadásra történő kiterjesztését, valamint megerősített eljárások végrehajtását a tagállamok exportpolitikájának harmonizálása érdekében. A tagállamok – elismerve a katonai technológiát és felszereléseket exportáló országok különleges felelősségét – ismételten kinyilvánították elkötelezettségüket az iránt, hogy megakadályozzák az olyan katonai technológia és felszerelések exportját, amelyek nemkívánatos célokra, úgymint belső elnyomásra vagy nemzetközi agresszió céljára használhatók fel, vagy hozzájárulhatnak valamely térség instabilitásához.

I.A. Együttműködés, koordináció és információcsere az igazgatási és a bűnüldöző szervek között

Az EU-tagállamok ez idáig az alábbiakat nyújtották be a kézi- és könnyűfegyverek és lőszerük túlzott felhalmozása és illegális kereskedelme jelentette kockázatok kezelésével foglalkozó igazgatási és bűnüldöző szervek közötti együttműködés fokozására irányuló, 2009-ben tett nemzeti erőfeszítéseikről:

AUSZTRIA

Ausztria tovább erősítette az igazgatási és a bűnüldöző szervek közötti együttműködést, koordinációt és információcserét. 2009 során minisztériumközi találkozókra került sor az Európai és Nemzetközi Ügyek Minisztériuma, a Belügyminisztérium, a Gazdasági és Munkaügyi Minisztérium és a Védelmi Minisztérium között.

BULGÁRIA

Bulgária a kézi- és könnyűfegyverek felhalmozásának és terjesztésének visszaszorítása, valamint illegális kereskedelmének megakadályozása érdekében előmozdította az intézményközi együttműködést, koordinációt és információcserét.

CSEH KÖZTÁRSASÁG

A Cseh Köztársaság államigazgatása minisztériumainak és központi hatóságainak rendszeréről szóló 122/1997 sz. (módosított) törvény értelmében a fegyvereknek és lőszereknek, a fegyverkereskedelemnek, -transzfernek, a fegyverbróker-tevékenységnek és a fegyverek engedélyezésének ellenőrzése és felügyelete az alábbi intézmények hatáskörébe tartozik:

Belügyminisztérium

Ipari és Kereskedelmi Minisztérium

Védelmi Minisztérium

Vámhivatal

A Külügyminisztérium koordinátori és nemzeti kapcsolattartó szerepet tölt be a külfölddel és a nemzetközi szervezetekkel a SALW-ra vonatkozó kérdésekben folytatott kapcsolatokban, valamint a Cseh Köztársaság nemzetközi kötelezettségvállalásaiból eredő kérdésekben.

CIPRUS

A ciprusi országos rendőr-főkapitányságon belül létrejött egy nemzeti fegyverarchívum, valamint elektronikus adatbázis könnyíti meg a SALW-val összefüggő információk cseréjét az EU más illetékes hatóságaival, regionális szervezetekkel és harmadik országokkal.

DÁNIA

Az általános rendszer Dániában

A dán Igazságügyi Minisztérium felelős a fegyverekre és a robbanóanyagokra vonatkozó dán jogszabályokért, amelyek a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó szabályozást is magukban foglalják.

A fegyverekre és a robbanóanyagokra vonatkozó dán jogszabályok rendelkezései szerint kizárólag az igazságügy-miniszter vagy az általa meghatalmazott személy által kiadott engedély birtokában engedélyezett a fegyverek és lőszer importja, gyártása, megszerzése, birtoklása vagy viselése.

A jogszabályok kimondják továbbá, hogy az igazságügy-miniszter külön engedélye nélkül tilos exportálni bármilyen fegyvert vagy robbanóanyagot, ideértve a lőszeret is. Ez a rendelkezés a kézi- és könnyűfegyverekre is vonatkozik.

Az igazságügy-miniszter felhatalmazta a helyi rendőrségi körzeteket a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó egyes fent említett engedélyek (lőfegyver birtoklása stb.) kiadására.

Adatbázisok és nyilvántartások

A dán rendőrség központi elektronikus adatbázist (rendőrségi fegyvernyilvántartás) hozott létre, amelyben a lőfegyver-viselési engedély iránti kérelmek és a sima csövű vadászpuska stb. vásárlásokról vezetett nyilvántartások alapján nyilvántartanak minden, lőfegyvertartási engedéllyel rendelkező személyt. A nyilvántartás eltűnt lőfegyverekkel és eltulajdonított fegyverekkel kapcsolatos információkat is tartalmaz.

A rendőrségi fegyvernyilvántartás minden lényeges információt tartalmaz, többek között a fegyver kategóriáját és típusát, gyártmányát, a modellt, a jelölést (számot), kaliberét és egyedi jellemzőit. Minden fegyverhez egyedi azonosító számot rendelnek. A rendőrség elrendelheti a fegyver azonosító számmal való megjelölését, amennyiben a gyártó azt nem jelölte meg. A nyilvántartás korábbi adatokat is tartalmaz, és ezáltal lehetővé teszi a fegyver korábbi tulajdonosaira vonatkozó információk kikeresését is.

Az eltűnt lőfegyverekre stb. vonatkozó információkat a Schengeni Információs Rendszer (SIS) felé is jelentik.

Ezenkívül valamennyi dán fegyverszövetség köteles saját fegyvernyilvántartást vezetni, amelyben fel kell tüntetni valamennyi, a szövetség és tagjai birtokában lévő lőfegyver adatait.

Ezenfelül a fegyverkereskedelmi engedéllyel rendelkező vállalkozástulajdonosok kötelesek nyilvántartást vezetni és – a rendőrség külön instrukciói alapján – a fegyvervásárlásról vagy -eladásról rendszeresen jelentést tenni a rendőrségi fegyvernyilvántartásnak.

ÉSZTORSZÁG

Észtország 2009 során folytatta a releváns minisztériumok és ügynökségek közötti együttműködés, koordináció és információcseré támogatását. A Külügyminisztérium, a Védelmi Minisztérium, a Gazdasági és Hírközlési Minisztérium, a Biztonsági Rendőrségi Hivatal, az észt Adó- és Vámhivatal és az észt Bűnüldözési Hivatal képviselői a Külügyminisztérium közreműködésével találkozót tartottak az exportellenőrzéssel kapcsolatos kérdések megvitatása, illetve a hatályos jogszabályok relevanciájának ellenőrzése és felmérése érdekében, valamint azért, hogy meghatározzák, hogy a fegyvertranszferrel és a katonai felszerelések és a kettős felhasználású termékek transzferjével kapcsolatban mely rendelkezések avultak el vagy váltak irrelevánssá. Ezenfelül 2009 novemberében a Külügyminisztériumban egésznapos tájékoztató szemináriumot szerveztek az exportellenőrzésről (többek között a kézi- és könnyűfegyverekre összpontosítva). Az esemény célja a civil társadalom, a nem kormányzati szervezetek, illetve különféle ágazatok és gyártók tájékoztatása volt.

FINNORSZÁG

A SALW-szakértők nemzeti koordinációs csoportja 2009-ben folytatta munkáját. A csoportban a fegyverzet-ellenőrzéssel, a leszereléssel és a SALW elterjedése elleni küzdelemmel foglalkozó minisztériumok képviselői, valamint a kérdéssel foglalkozó nemzeti nem kormányzati szervezetek képviselői vesznek részt. A csoport többek között a SALW-ra vonatkozó finn politika, a nemzeti, regionális és nemzetközi előírások és szabályok végrehajtása, valamint a SALW-ra vonatkozó projektekhez nyújtott kétoldalú támogatás témáit vitatja meg.

A finn rendőrség Legfelsőbb Parancsnokságát leválasztották a Belügyminisztériumról, és 2010. január 1-jén létrehozták a Nemzeti Rendőrséget. A Nemzeti Rendőrség kapta meg a lőfegyverek polgári használatra történő engedélyezésével kapcsolatos feladatokat és a lőfegyvertörvény általános ellenőrzésének feladatát.

A lőfegyvertörvény általános ellenőrzése a Belügyminisztérium hatáskörébe tartozik. A rendőrség a törvény betartását ellenőrzi. A Határőrség és a Vámhatóság a hatáskörének megfelelően ellenőrzi a törvény betartását.

Az elkobzott vagy az államnak önkéntesen beszolgáltatott SALW megsemmisítésre kerül, amennyiben nem bocsátják az állami

hatóságok gyűjteményei rendelkezésére. E kézi- és könnyűfegyvereket a rendőrség apró darabokra zúzza. 2009-ben összesen 6 338 lőfegyvert semmisítettek meg, ami az elkobzott vagy az államnak beszolgáltatott összes lőfegyver 97 százaléka.

NÉMETORSZÁG

A kézi- és könnyűfegyverek és az azokhoz szükséges lőszer desztabilizáló felhalmozása és elterjedése, amely fenyegetést jelent a békére, a biztonságra és a fejlődésre, továbbra is súlyos aggodalomra ad okot. Németország elkötelezett amellett, hogy átfogó megközelítést alkalmazzon a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az ahhoz szükséges lőszer desztabilizáló felhalmozása és elterjedése elleni küzdelem és az ezek felszámolásához való hozzájárulás érdekében. E célkitűzések megvalósítása során Németországot mint az Európai Unió tagját az Európai Tanács által 2005. december 15–16-án elfogadott, a kézi lőfegyverek és könnyű fegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszer desztabilizáló felhalmozása és illegális kereskedelme elleni küzdelemre vonatkozó uniós stratégia vezérli.

A Külügyminisztérium rendszeres üléseket szervezett a kézi- és könnyűfegyverek kérdéseivel foglalkozó nemzeti koordinációs csoport számára. Ezek az üléseken minisztériumok, a közigazgatás, a katonai fegyverzet-ellenőrzési és verifikációs egység, a nem kormányzati szervezetek fegyverszakértői és exportellenőrzési szakértői találkoznak, hogy megvitassák a kézi- és könnyűfegyverekkel, valamint lőszerikkel kapcsolatos kérdéseket. A csoport megbeszéléseket folytat többek között a SALW-ra vonatkozó, mind nemzetközi, mind regionális fórumokon képviselt német politikáról, a többoldalú és kétoldalú segítségnyújtásról, valamint a nemzeti, regionális és nemzetközi előírások és szabályok végrehajtásáról. Az ülések elnöke a Külügyminisztérium egy képviselője.

Számos különböző kezdeményezés indult az igazgatási szervek és a bűnüldöző szervek közötti nemzeti szintű együttműködés terén. Ezek között említhetjük az újonnan életbe léptetett jogszabályokat, valamint a meglévő jogszabályok működésének felülvizsgálatát is. A képzés területén hozott intézkedések rendszeresen részét képezik ezeknek az erőfeszítéseknek. 2009-ben e kezdeményezések többek között a következők voltak:

Németország konkrét lépéseket tett a nemzetközi szervezett bűnözés elleni ENSZ-egyezményt kiegészítő, a lőfegyverek, részeik és alkatrészeik, valamint lőszerük tiltott gyártása és illegális kereskedelme elleni ENSZ-jegyzőkönyv rendelkezéseinek, valamint a tiltott kézi- és könnyűfegyverek kellő időben történő és megbízható azonosítását és nyomon követését lehetővé tevő nemzetközi eszköz rendelkezéseinek végrehajtására. A lőfegyverekről szóló törvény ebből eredő módosításai révén a lőfegyverek jelzésének és a nyilvántartás vezetésének kötelezettsége már a lőfegyverek lényeges alkatrészeire is kiterjed, megkönnyítve ebből következően a lőfegyverek eredetének nemzetközi szintű nyomon követését.

GÖRÖGORSZÁG

A kézi- és könnyűfegyverek illegális kereskedelme elleni küzdelem elsődleges fontosságú a Polgári Védelmi Minisztérium és a görög Országos Rendőr-főkapitányság számára. Minden lehető megtetszenek e jelenség csökkentése, illetve felszámolása, valamint a polgárok biztonságérzetének megerősítése érdekében.

A bűnüldözési politika keretében 2009-re kitűzött cél az volt, hogy a korábbinál több illegálisan tartott vagy tiltott kereskedelem tárgyát képező SALW-ot kobozzanak el az illetékes rendőri hatóságok által kidolgozott egyedi, célzott akciótervek alapján. Az erőfeszítések iránya kettős volt:

1. a jogszerű fegyverkereskedelelem ellenőrzése, annak minden szakaszában (import, kereskedelem, birtoklás, használat);
2. az illegálisan importált, eladott vagy vásárolt, birtokolt és használt kézi- és könnyűfegyverek felkutatásának és elkobzásának céljával más illetékes hatóságokkal együttműködve az ellenőrzés fokozása.

a) *Intézkedések a SALW jogszerű kereskedelmének ellenőrzése érdekében*

Ügynökségünk az információcseréért felelős központi nemzeti hatóságként elektronikus adatbázist működtet, és képes közvetlenül fogadni és továbbítani a jogszerű kereskedelem tárgyát képező, illetve legálisan birtokolt valamennyi fegyverre vonatkozó információkat. Az adatbázist a tulajdoni helyzet változásainak megfelelően folyamatosan frissítik. Valamennyi hiányzó fegyver adatait beviszik ebbe az adatbázisba – akár eltűnt, eltulajdonított, elsikkasztott vagy nyomon követett fegyverről van szó – későbbi elkobzásuk vagy büntetőeljárásokban bizonyítékként való felhasználásuk érdekében, és azzal a céllal, hogy a fegyverek azonosíthatók legyenek, amennyiben nyomukra bukkannak.

Ez az adatbázis minden egyes fegyver életútját rögzíti, behozatalától a legutolsó jogszerű tulajdonosáig (fegyvernyilvántartás). Ezenfelül ez az adatbázis megkönnyíti a SALW-ra vonatkozó információk más görög és külföldi hatóságokkal történő megosztását. A legális fegyverkereskedelemmel foglalkozó vállalkozások vonatkozásában meghatározták a havonta elvégzendő ellenőrzések minimális számát. Az ellenőrzés során szerzett adatokat összevetik az ügynökségünk elektronikus adatbázisában tároltakkal.

- A vonatkozó 2168/1993 sz. törvény és a megfelelő miniszteri határozatok rendelkezéseit szigorúan betartják. Ezek a rendelkezések adják a fő szabályozási keretet Görögországban a fegyverekkel kapcsolatos kérdések területén. E törvényt összehangolták a 91/477/EGK irányelvvel és a Schengeni Egyezményvel, és bizonyos esetekben a görög szabályozási keret még szigorúbb előírásokat tartalmaz (a 2168/1993 sz. törvény 15. cikke és a 2928/2001 sz. törvénnyel módosított büntető törvénykönyv 272. cikke).
- Görögországban a kézi- és könnyűfegyverek legális kereskedelme (importja, exportja, kereskedelme és tranzitja) a 2168/1993 sz. törvény rendelkezéseinek megfelelően az illetékes hatóság által kiadott különleges engedélyhez kötött.
- Kitűnő az együttműködés a nemzeti hatóságokkal (kikötői és vámhatóságokkal, a speciális ellenőrzésekkel foglalkozó szervvel) és a katonai szervekkel, amelyek szintén megosztanak információkat azon országok illetékes hatóságaival, ahonnan Görögországba fegyvereket importálnak vagy az országon keresztül szállítanak.

b) *Intézkedések a SALW illegális kereskedelmének ellenőrzése érdekében:*

- Mivel a különböző országok közötti illegális fegyverkereskedelelem megelőzéséhez és visszaszorításához elengedhetetlen a regionális és nemzetközi szintű kétoldalú együttműködés, Görögország rendőrségi együttműködési megállapodásokat írt alá a szomszédos országokkal, továbbá tagja több nemzetközi, regionális és kétoldalú szervezetnek (Adriai-jón kezdeményezés, Délkelet-európai Együttműködési Kezdeményezés – SECI, Europol, Interpol).
- A Görögországba érkező járműveket és személyeket a kialakított belépési pontokon ellenőrzik.
- A szárazföldi és tengeri határokon (a kikötői hatóságokkal együttműködésben) folyamatos ellenőrzéseket végeznek a Görögországba illegálisan érkező személyek által folytatott illegális fegyverimport megakadályozása érdekében.
- A felfedett eseteket alaposan kivizsgálják az illegális fegyverkereskedelemben esetlegesen aktív hálózatok felderítése és felszámolása céljából.
- Együttműködve a helyi közösségekkel és szervekkel, különleges intézkedéseket foganatosítanak azokon a területeken, ahol erőteljesen jelentkeznek a fegyverkereskedelemmel, -tartással és -használattal összefüggő problémák.

MAGYARORSZÁG

Magyarország a SALW felhalmozásának és terjesztésének visszaszorítása, valamint a SALW illegális kereskedelmének megakadályozása érdekében előmozdította az intézményközi együttműködést, koordinációt és információcserét. 2009 során rendszeres találkozókat tartottak a Külügyminisztérium, a Honvédelmi Minisztérium, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium és más ügynökségek képviselői között.

ÍRORSZÁG

A Vállalkozási, Kereskedelmi és Foglalkoztatási Minisztérium, a katonai és kettős felhasználású termékek engedélyező hatóságaként folytatta a 2008. évi export-ellenőrzési törvény végrehajtását.

A Külügyminisztérium az év során folyamatos kapcsolatot tartott fenn a Közlekedési Minisztériummal annak biztosítása érdekében, hogy ez utóbbi teljes mértékben tudatában legyen az illegális fegyverek légi úton történő szállításában rejlő kockázatnak.

LUXEMBURG

A Külügyminisztérium kapta azt a feladatot, hogy tartsa a kapcsolatot más államokkal és szervezetekkel a kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos nemzetközi koordináció céljából.

MÁLTA

A Rendőrség, a Vámhivatal, a Kereskedelmi Minisztérium és a Külügyminisztérium folyamatos együttműködést és információcserét folytatott. A fegyverimporthoz és -exporthoz kapcsolódó valamennyi tevékenység a különböző minisztériumok és szervek közötti koordinált mechanizmushoz kötődik, amelyet a releváns nemzeti jogszabályok hoztak létre.

LENGYELORSZÁG

Lengyelország az illegális kereskedelem megakadályozása érdekében előmozdította az intézményközi információcserét.

PORTUGÁLIA

Folytatódta a bűnüldöző szervek közötti együttműködés, koordináció és információcserre előmozdítására irányuló erőfeszítések mind a kézi- és könnyűfegyverek felhalmozása és terjesztése elleni küzdelem, mind az illegális kereskedelem megakadályozása terén. A Külügyminisztérium, a Védelmi Minisztérium és a Belügyminisztérium képviselői rendszeresen üléseztek 2009 során.

SPANYOLORSZÁG

2009 folyamán Spanyolország lényeges eredményeket ért el a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló ENSZ cselekvési program végrehajtásában, valamint a kézi- és könnyűfegyverek jelölésére és nyomon követésére vonatkozó nemzetközi eszköz alkalmazásában.

Különböző tevékenységeket végeztek a békekultúra előmozdítása és az ellenőrzés javítását célzó további normák kialakítása érdekében, és megerősítették a meglévő kapcsolatot az ENSZ Leszerelési Ügyek Hivatalával, az Interpollal, a regionális szervezetekkel (EBESZ, NATO) és a (nemzeti és külföldi) nem kormányzati szervezetekkel.

A kézi- és könnyűfegyverekre és a hozzájuk szükséges lőszerre vonatkozó fellépések összehangolásával és információcserével foglalkozó különböző minisztériumi osztályok rendszeres üléseket tartottak e kérdésekről, különösen a Fegyverek és Robbanóanyagok Állandó Minisztériumközi Bizottsága (két havi ülés), a Haditechnikai Eszközök és Kettős Felhasználású Termékek Külkereskedelmével Foglalkozó Minisztériumközi Bizottság (egy havi ülés), valamint a SALW illegális kereskedelmének felderítésével és az ellene való küzdelemmel foglalkozó munkacsoportok keretében.

I.B. Újonnan hozott jogszabályok, a meglévő jogszabályok működésének felülvizsgálata

2009-ben számos tagállam hozott új jogszabályokat, vagy végzi folyamatosan a meglévő jogszabályok felülvizsgálatát. A legutóbbi fejlemények közül:

AUSZTRIA

2009-ben nem hoztak új jogszabályt a SALW-val kapcsolatban.

A fegyverexport ellenőrzése jelentősen javult a 2005. évi új külkereskedelmi törvény és az azt követő, 2006. évi külkereskedelmi rendelet révén. E végrehajtott jogszabály az engedélyek kiadását összehangolja a fegyverexportra vonatkozó uniós magatartási kódexben foglalt megfelelő rendelkezésekkel, és azt az osztrák kereskedőkre nézve kötelezővé teszi. Ezenfelül a bróker és a brókertevékenység fogalmát a fegyverkereskedelem ellenőrzéséről szóló 2003/468/KKBP tanácsi közös állásponttal összhangban határozza meg.

A hadianyagokról szóló osztrák rendelet és a Gazdasági, Családügyi és Ifjúsági Minisztériumnak a hadianyagoktól eltérő katonai felszereléseket tartalmazó listája összhangban áll az Európai Unió közös katonai listájával. A külkereskedelmi törvény szerint az EU közös katonai listáján szereplő tételek exportja, tranzitja és a velük kapcsolatos brókertevékenység engedélyhez kötött. Az EU közös katonai listáján szereplő termékek Közösségen belüli kereskedelmére – néhány kivételtől eltekintve – nyomkövetési eljárás vonatkozik. A katonai célokra alkalmas hagyományos fegyverrendszerek kifejlesztésével, gyártásával, kezelésével, működtetésével, karbantartásával vagy egyéb szervizelésével, készletezésével, tesztelésével és terjesztésével kapcsolatos műszaki segítségnyújtás nem engedélyezett a következő esetekben: ha a segítségnyújtás ellentétben áll az uniós közös álláspontok vagy közös fellépések, EBESZ-határozatok vagy az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának kötelező erejű határozatai alapján hozott korlátozó intézkedésekkel.

Ezenkívül a védelmi miniszter által elfogadott egyik rendelet felsorolja a megsemmisítendő hadianyagokat és egyéb fegyvereket. Ez a lista az EU és az EBESZ meghatározásain alapul.

Ausztria az általa 2009. október 26-án az Európai és Nemzetközi Ügyek Minisztériumában tartott nyílt napon felhívta a figyelmet a SALW által okozott problémákra. A kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmének borzasztó hatásairól posztterek és dokumentumfilm tájékoztatta a nyilvánosságot.

BELGIUM

Az 1997. április 24-i királyi rendeletet (a szövetségi kormány végrehajtási törvénye) módosító 2009. április 14-i királyi rendelettel javították a lőfegyver-kereskedők, -gyűjtők és -tulajdonosok által tartott lőfegyverek és lőszerreik tárolására, raktározására és gyűjtésére vonatkozó biztonsági és védelmi előírásokat. Minden fegyver- és lőszerosztályra külön tárolásbiztonsági előírást szabtak meg. Az új királyi rendelet új biztonsági szabályokat határoz meg a lőfegyverek birtoklására, kiállítására, otthoni raktározására, illetve szállítására vonatkozóan. Ezen intézkedéseknek legkésőbb 2010. április 25-ig hatályba kell lépniük.

CSEH KÖZTÁRSASÁG

A SALW-ra, a lőszerre és a hagyományos fegyverekre vonatkozó nemzeti jogszabályokat illetően, a megelőző években nemzeti törvényeket fogadtak el. Ezenfelül a kormányhatóságok az exportot, importot, tranzitot, transzfert és a brókertevékenységet szabályozó végrehajtási rendeleteket adnak ki annak érdekében, hogy lehetővé tegyék az adott törvények szigorú, konzekvens és zökkenőmentes alkalmazását. A Cseh Köztársaság kormányának átfogó politikája – a jogszabályrendszert is ideértve – a vonatkozó uniós irányelvekkel, a nemzetközi joggal, egyezményekkel, szerződésekkel, illetve az ezekből eredő kötelezettségekkel és vállalásokkal kompatibilis, és azokkal teljes mértékben összhangban áll.

A Cseh Köztársaság kormánya 2009. január 5-én jóváhagyta a 10. sz. kormányrendeletet, amelyben a releváns minisztériumokat és állami hatóságokat megbízta azzal, hogy készítsenek módosításokat az érzékeny termékek – így a kézi- és könnyűfegyverek és lőszerreik – egységes kezelési rendszerére vonatkozóan.

2009 során a hatályos jogszabályok hét módosítását fogadták el: ezek közül négy 2009-ben hatályba lépett, három pedig még mérlegelés alatt áll, és várhatóan 2010-ben fog hatályba lépni.

A legfontosabb törvények és rendeletek:

A 38/1994 sz., módosított törvény a haditechnikai anyagok külkereskedelméről

(„a haditechnikai anyagok külkereskedelméről szóló törvény”).

A 156/2000 sz., módosított törvény a lőfegyverekről, lőszerokről és pirotechnikai eszközökről („a lőfegyver-ellenőrzési törvény”).

Az 594/2004 sz., módosított törvény a kettős felhasználású termékek és technológiák exportjának, transzferének, kereskedelmének és tranzitjának ellenőrzésére szolgáló közösségi rendszer megvalósításáról.

A 156/2009 sz., módosított törvény a védelmi és biztonsági célokra felhasználható tárgyak kezeléséről.

A 220/2009 sz. törvény a 38/1994 sz. törvény változtatásairól és módosításairól.

A 332/2009 sz., módosított rendelet a 38/1994 sz. törvény végrehajtásáról.

A 484/2008 sz. törvény a lőfegyverekről és lőszerokről szóló, 119/2002 sz. törvény módosításairól („a fegyvertörvény”).

CIPRUS

A SALW exportját, tranzitját és továbbszállítását a haditechnikai eszközök exportjáról szóló 257/2005 sz., a 165/2008 sz. számú miniszteri rendelettel módosított miniszteri rendelet szabályozza. A fent említett rendelet összhangban áll az EU fegyverexportra vonatkozó magatartási kódexével és az idevágó 2000. június 13-i

(2000/C 191/01) tanácsi nyilatkozattal. E tekintetben a SALW exportjára, továbbszállítására (újrakivitelére) és tranzitjára vonatkozó engedélyek kibocsátásában a ciprusi Kereskedelmi, Ipari és Turisztikai Minisztérium az illetékes hatóság, míg – a vámügyi jogszabályok értelmében – a Vámigazgatási és Jövedéki Osztály a felelős az exportellenőrzések alkalmazásáért.

Ezenfelül a SALW importját, megszerzését, birtoklását és szállítását a lőfegyverekről és a lőfegyvernek nem minősülő fegyverekről szóló, 113(1)/2004 sz. törvény szabályozza, amelyet összhangba hoztak a (módosított) 91/477/EGK uniós irányelvvel és a 2000/C191/01 tanácsi nyilatkozattal. A törvény alapján tilos a SALW gyártása a köztársaság állampolgárai vagy az ott lakóhellyel rendelkező személyek számára, kivéve, ha a rendőrkapitány által erre a célra kiadott, érvényes engedéllyel rendelkeznek. Az engedélyt az állampolgárok részére bizonyos feltételekkel bocsátják ki (többek között a kérelmező neve nem szerepelhet a bűnügyi nyilvántartásban, és a kérelmezőnek hatósági orvosi vizsgálaton kell átesnie).

Ezenfelül a SALW illegális gyártását, birtoklását, felhalmozását és kereskedelmét a 113(1)/2004 sz. törvény szabályozza, amely a rendelkezések megsértését 15 évig terjedő szabadságvesztéssel és/vagy 42 715 EUR összegű bírsággal sújtja.

DÁNIA

A dán parlament 2008. június 12-én új törvényt fogadott el az illegális fegyverek közterületen való birtoklása elleni küzdelem fokozása érdekében. Új rendelkezést illesztettek a dán büntető törvénykönyvbe, amelynek nyomán az illegális fegyverek közterületen való birtoklása, szállítása vagy felhasználása – különösen súlyosbító körülmények esetén – legfeljebb négyéves szabadságvesztéssel sújtható.

2004. október 1-jén a fegyverek harmadik országok (azaz a Dániától eltérő országok) közötti szállítását szabályozó új törvény lépett hatályba. E szabályok megtiltják a fegyverek stb. szállítását az ENSZ, az EU vagy az EBESZ fegyverembargójával sújtott országokba. Ezen túlmenően megtiltják a szállítását olyan harmadik országok között, amelyek nem adták ki a szükséges export- és importengedélyeket.

2005. június 14-én a dán parlament többek között a fegyverekkel kapcsolatos brókertevékenység szabályozását is bevezető törvényt fogadott el. E törvény szerint az igazságügy-miniszter vagy a miniszter által felhatalmazott személy engedélye nélkül tilos az EU-n kívüli országok között a fegyverekről és robbanóanyagokról szóló dán jogszabály meghatározása szerinti fegyverek vagy kapcsolódó anyagok transzferét magában foglaló ügyleteket brókerként tárgyalni vagy lebonyolítani. Továbbá az EU-n kívüli országok közötti transzferek részeként tilos ilyen fegyvereket és kapcsolódó anyagokat vásárolni vagy eladni, illetve a fegyverek és kapcsolódó anyagok tulajdonosaként ilyen transzfert lebonyolítani. A tilalom nem vonatkozik a külföldön élő állampolgárok által egy másik EU-tagállamban vagy az EU-n kívül végrehajtott tevékenységekre. A törvény a fegyverkereskedelem ellenőrzéséről szóló, 2003. június 23-i 2003/468/KKBP tanácsi közös állásponatot hajtja végre.

ÉSZTORSZÁG

2009-ben kisebb módosításokat vezettek be a fegyverekről szóló törvénybe, mely törvény megteremti a fegyverek és lőszerkezeletére, a polgári célú fegyver- és lőszerhasználati engedélyek megadására, a polgári célú fegyver- és lőszerhasználatra, a fegyverek és lőszerkezelet polgári használatból való kivonására, a lőterekre és tereplőterekre vonatkozó előírásokra vonatkozó jogalapot és eljárásrendet, valamint az e területekre kiterjedő állami felügyelet gyakorlásának alapjait és eljárásait, annak érdekében, hogy biztosítsák a fegyverkereskedelemtől való uniós rendeletnek való teljes körű megfelelést, illetve hogy pontosítsák a külföldi személyek fegyverekre vonatkozó tulajdonjogát.

A fegyverekről szóló törvény módosításának és kiigazításának eljárása még folyik a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (2008/51/EK) való összhang érdekében.

2009-ben nem léptettek életbe új módosítást a SALW-val kapcsolatban.

Észtország jelenleg folytatja a stratégiai árukról szóló hatályos törvény felülvizsgálatát, mindazonáltal 2009-ben nem vezettek be változtatásokat.

FINNORSZÁG

Jogalkotási intézkedéseket hoztak a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló 2008/51/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv nemzeti szintű végrehajtása érdekében. A kormány jóváhagyásra benyújtott a parlamentnek egy jogalkotási javaslatot (106/2009 sz. javaslat).

FRANCIAORSZÁG

Franciaország folytatta a lőfegyverekről szóló ENSZ-jegyzőkönyv rendelkezéseinek végrehajtásával kapcsolatos munkát, a 2008/51/EK irányelv 2008. május 21-i hatálybalépésére tekintettel.

A Wassenaari Megállapodás katonai listájának mint a fegyverexport ellenőrzésére szolgáló referencialistának az elfogadásával összefüggésben Franciaország kiigazította a kézi- és könnyűfegyverekről szóló rendeleteit.

MAGYARORSZÁG

2009-ben nem hoztak új jogszabályt a SALW-val kapcsolatban. Magyarország végrehajtotta a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról szóló 2008/944/KKBP tanácsi közös álláspontra.

LETTORSZÁG

A katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról szóló, 2008. december 8-i 2008/944/KKBP tanácsi közös álláspontra vonatkozó rendelkezéseit teljes mértékben beépítették a Lett Köztársaság nemzeti jogszabályaiba.

2009 decemberében a minisztertanács elfogadta a 1665. sz. új rendeletet („A stratégiai áruk ellenőrzésével kapcsolatos engedélyek és más dokumentumok kiadásának vagy megtagadásának eljárásai”), amely megvalósítja az EU közös katonai listáján szereplő árukhoz kötődő engedélykérelmek felülvizsgálatára a közös álláspontra meghatározott kritériumokat.

A stratégiai jelentőségi áruk forgalmazásáról szóló, 2007. július 19-i törvényt 2009 márciusában módosították a bűnüldöző szervek által végzett operatív tevékenységeket szolgáló felszerelésre vonatkozó rendelkezések beillesztésével.

A hatályos nemzeti jogszabályokon több kisebb módosítást végeztek a 2009 során a stratégiai áruk ellenőrzési folyamatában részt vevő különböző intézményekben bekövetkezett strukturális változások nyomán.

A stratégiai jelentőségű árukról és szolgáltatásokról szóló rendeleteket – amelyek tartalmazzák az 1334/2000/EK tanácsi rendeletben és az EU közös katonai listájában foglaltakon felüli, ellenőrizendő áruk listáját – 2009. november 24-én módosították a bűnüldöző szervek által végzett operatív tevékenységek során használt megfigyelőkamerákra vonatkozó rendelkezések beillesztésével.

A Védelmi Minisztérium 2009-ben a fegyverekről szóló új rendeleteket fogadott el, amelyek a fegyverek nemzeti haderőben történő forgalmazására egységes előírásokat határoznak meg. Optimalizálták és átláthatóbbá tették a számviteli nyilvántartásokra és a raktározás feltételeinek meghatározására vonatkozó folyamatot, meghatározva az ellenőrzésnek a nemzeti haderő minden szintjén alkalmazandó alapelveit.

A fegyverek kezelésére vonatkozóan új rendeletek kidolgozása van folyamatban a 91/477/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2008. május 21-i 2008/51/EK tanácsi irányelv előírásainak integrálása érdekében.

LITVÁNIA

Litvánia 2009 júniusában tájékoztató szemináriumot rendezett az ipar képviselői és a tudósok közössége számára az exportellenőrzés szabályozásáról és az ezzel kapcsolatos szakpolitikákról, ideértve a kézi- és könnyűfegyverek illegális kereskedelmének megakadályozását.

Litvánia az ENSZ Biztonsági Tanácsa, illetve az Európai Unió által a katonai felszerelésekkel kapcsolatban hozott korlátozó intézkedések változásait tükröződő módosította azoknak az államoknak a jegyzékét, amelyekbe tilos a közös katonai listán szereplő áruk exportja és tranzitja, és amelyek tekintetében tilos a közös katonai listán felsorolt árukra vonatkozó tárgyalásokkal és ügyletekkel kapcsolatos brókertevékenység.

LUXEMBURG

2009-ben nem vezettek be külön a SALW-ról szóló jogszabályt.

A vonatkozó jogalapot a fegyverekről és lőszerokről szóló, 1983. március 15-i törvény, valamint a fegyverek, lőszer, a kifejezetten katonai célra szánt felszerelések és az ehhez kapcsolódó technológiák importjáról, exportjáról és tranzitjáról szóló, 1995. október 31-i nagyhercegi rendelet alkotja. Ezeket kihirdették a Luxemburgi Nagyhercegség közlönyében, a *Mémorialban*. A hatályos jogszabályok felülvizsgálata folyamatban van.

Tiltott fegyverek

A fegyverekről és lőszerokről szóló, 1983. március 15-i törvény 4. cikke tiltja bizonyos típusú fegyverek és lőszer importját, gyártását, átalakítását, javítását, beszerzését, vásárlását, készletezését, tartását, szállítását, viselését, transzferét, értékesítését vagy exportját, valamint kereskedelmét. Mindazonáltal e rendelkezés ellenére az igazságügyi miniszter engedélyezheti különösen a következőket:

- a) antik, mű- vagy dísz tárgynak minősülő fegyverek és lőszer, továbbá gyűjteménybe vagy kiállításra szánt fegyverek és lőszer importja, megszerzése, vásárlása, szállítása, tartása, értékesítése, transzfere vagy exportja, valamint kereskedelme; az engedély kiadásának feltétele lehet, hogy a fegyvert tartósan működésképtelenné kell tenni;
- b) tudományos vagy oktatási célt szolgáló fegyverek és lőszer importja, megszerzése, vásárlása, szállítása, tartása, értékesítése, transzfere vagy exportja;
- c) a külföldről egy másik országba tartó fegyverek importja, exportja és tranzitja.

Az engedély megadásának feltétele lehet, hogy a fent felsorolt fegyvereket kizárólag a fent meghatározott célokra lehet használni.

Luxemburgban nem alkalmaznak külön nemzeti jelölési rendszert a kézfegyverek gyártása során és/vagy behozatalakor. Az országnak nincs fegyvergyára. A fegyverkészítőknek és a fegyver- és lőszerkereskedőknek nyilvántartást kell vezetniük a bejövő és kimenő fegyverekről, feltüntetve minden egyes fegyver gyártmányát, kaliberét és sorozatszámát, valamint a szállító és a vásárló nevét és címét. A nyilvántartásban fel kell tüntetni továbbá a miniszteri engedély számát és kiadásának dátumát. A dokumentumot az illetékes közhatalóságok képviselőjének kérésére be kell mutatni. A fegyverkészítőktől és fegyverkereskedőktől kérhetik, hogy nyilvántartásuk egy másolatát adják át az igazságügyi-miniszternek. Az igazságügyi-miniszter határozza meg a fegyverkészítők és fegyverkereskedők által készíthető fegyverek és lőszer maximum mennyiségét.

Zavargás, gyanús gyülekezés vagy a közrend megzavarása esetén az igazságügyi-miniszter elrendelheti bármely fegyver- és lőszerbolt bezárását vagy kiürítését, valamint árukészletüknek egy meghatározott helyre való transzferét.

Az 1983. március 15-i törvény megszegése nyolc naptól öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető.

Exportellenőrzések

Kiviteli kérelmet kell benyújtani a tiltott lőfegyverek osztályához, amelyhez mellékelni kell a fegyvert megszerző személy azonosító okmányának fénymásolatát.

A lőfegyver megszerzéséhez a kérelmezőnek mellékelnie kell – uniós tagállamok esetében – egy, a fegyvert megszerző személy tartózkodási államának előzetes beleegyezését igazoló okmányt, illetve – az EU-n kívüli országok esetében – az adott államtól származó engedély másolatát.

Az ekkor kiadott engedély felhatalmazza a fegyvert megszerző személyt, hogy átvegye a kérdéses lőfegyvert az eladótól, és Luxemburg határához szállítsa. Mivel ez az engedély csak Luxemburgon belül érvényes, a fegyvert megszerző személynek tájékozódnia kell a tartózkodási államánál az állam jogszabályai szerint szükséges engedélyekről.

Kiviteli engedélyt is kell kérni a Külügyminisztérium engedélyező hivatalától.

A fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK irányelv (11. cikk) keretében és alkalmazásában Luxemburg közli az érintett tagállamokkal a területükre történő exportra vonatkozóan kiadott engedélyeket.

Az engedélyező hivatal előírhatja, hogy a fegyverek, lőszer, a kifejezetten katonai célra szánt felszerelések és az ehhez kapcsolódó technológiák tranzitja iránti kérelmekhez a kérelmező mellékeljen egy olyan dokumentumot, amelyben azon ország illetékes hatóságai, ahonnan az áru érkezik, igazolják, hogy a megadott célországba irányuló export engedélyezett.

A kiviteli vagy tranzitengedély iránti kérelmekhez mellékelni kell egy, a kérelmező aláírásával ellátott kötelezettségvállalási nyilatkozatot, mely szerint az export, illetve a tranzit végrehajtása az engedély iránti kérelemnek megfelelően fog történni. Az exportörnek minden egyes, kiviteli engedéllyel kivitt áruszállítmány után, három hónapon belül bizonyítania kell az engedélyezési hivatal felé, hogy az áru megérkezett az engedélyezett célországba, továbbá hogy az importőr elvámoltatta azt belföldi felhasználás céljára.

Ilyen bizonyíték lehet az importőr ország vámhatóságai által kiadott dokumentum, amely igazolja, hogy az exportált árut belföldi felhasználás céljára elvámoltatták, vagy pedig bármely más olyan dokumentum, amely feltünteti azon árukat, amelyeket az importáló ország erre hatáskörrel rendelkező hatósága, vagy az e hatóság nevében eljáró vállalkozás közvetlenül átvett.

Fegyvermegsemmítés

A Luxemburgban (a hadsereg, a rendőrség és a vámszervek által) a fegyverek megsemmítésére használt módszer azok feldarabolása. Ezt a műveletet az érintett hatóságok fegyverműhelyeiben végzik el. A konténerbe helyezett, feldarabolt fémet a fegyverműhely személyzete egy acélműbe szállítja, ahol azt tanúk jelenlétében egy elektronikus vezérlésű nagyolvasztóban beolvasztják. A műveletről jegyzőkönyv készül.

HOLLANDIA

2009-ben Hollandia nem hajtott végre fontos módosításokat a kézi- és könnyűfegyverekről szóló jogszabályok tekintetében. Hollandia jelenleg készíti elő a 2008/51/EK uniós irányelv és az ENSZ nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezményéhez kapcsolódó, a fegyverekre vonatkozó jegyzőkönyv végrehajtási jogszabályait.

PORTUGÁLIA

Az alábbi jogalkotási kezdeményezésekre került sor:

- A kifejezetten katonai célra, illetve fegyveres és biztonsági erők általi használatra szánt fegyverek kivételével a kézi- és könnyűfegyverek valamennyi kategóriájára érvényes átfogó rendszert létrehozó 5/2006 sz. törvényt módosító 17/2009 sz. törvény.
- A brókertevékenységeket és a katonai fegyverek valamennyi exportját, importját, tranzitját és továbbszállítását szabályozó 49/2009 sz. törvény, amely minden bróker számára kötelezővé teszi a Védelmi Minisztériumnál történő nyilvántartásba vételt.

ROMÁNIA

2009-ben az Európai Unió és a Wassenaari Megállapodás listájának megfelelően (az 1607/2009 sz. kormányrendelettel) frissítették és módosították az export-ellenőrzési rendszer alá tartozó katonai áruk listáját.

SZLOVÁKIA

A SALW-ról szóló európai uniós együttes fellépés, valamint a hagyományos fegyverek tiltott kereskedelmének megelőzésére és leküzdésére irányuló EU-program nemzeti végrehajtása, továbbá a SALW-val kapcsolatos szlovák jogszabályok tekintetében 2009-ben új jogszabályi keret lépett hatályba, amely kiterjed a katonai célú fegyverek és felszerelések importjára, exportjára, továbbszállítására, engedélyezésére, az ezekkel kapcsolatos brókertevékenységre, illetve ezek birtoklására, továbbá a kézi- és könnyűfegyverekre, alkatrészeikre és a hozzájuk szükséges lőszerekre.

A Szlovák Nemzeti Tanács két törvényt fogadott el. A 179/1998 sz. törvényt teljes mértékben módosította az új 403/2009 sz. törvény, amely lehetőséget ad az engedélyezési felelősségnek a Gazdasági Minisztériumról a Védelmi Minisztériumra történő átruházására.

A 292/2009 sz. törvény átfogó fegyverkereskedelmi rendszert hoz létre, amely a katonai célt szolgáló kézi- és könnyűfegyverek kivételével a kézi- és könnyűfegyverek valamennyi kategóriájára érvényes.

SZLOVÉNIA

A fegyverekről szóló törvény módosításáról szóló törvényt 2004-ben fogadták el (A Szlovén Köztársaság Hivatalos Lapja, 61/2000, 73/2004). A fegyverekről szóló törvény legutóbbi, 2004. júliusi

módosítása egyéves átmeneti időszakot írt elő a fegyveramnesztíára és -legalizálásra; valamint a fegyverekkel kapcsolatos brókertevékenységet is a fegyverkereskedelemhez sorolták. A fegyverekről szóló törvény legutóbbi módosítását 2009-ben fogadták el. A törvény a három hónapos időszakon belüli legalizálásról is rendelkezik (2010.2.14-ig). A törvényt teljes mértékben összhangba hozták a 2008. május 21-i 2008/51/EK uniós irányelvvel.

2004-ben módosították a büntető törvénykönyvet (A Szlovén Köztársaság Hivatalos Lapja, 63-2167/1994 és 95-4208/2004): fogalom meghatározást és szankciót vezettek be a fegyverekkel kapcsolatos brókertevékenységre és a fegyverek kínálására, és az e bűncselekmény alaptípusára vonatkozó börtönbüntetés hosszát háromról öt évre növelték. A büntető törvénykönyvet módosító 2009-es törvény (A Szlovén Köztársaság Hivatalos Lapja, 39/2009) új eleme, hogy a fegyverek és robbanóanyagok illegális gyártását és az ezekkel való illegális kereskedelmet bűncselekménynek tekinti.

Két új 3. bekezdést illesztettek be. Amennyiben az előző bekezdés szerinti bűncselekmény során magántulajdonban lévő lőfegyvert, illetve ehhez tartozó kis mennyiségű lőszeret használtak, az elkövetőt legfeljebb négy évig terjedő szabadságvesztésre ítélik. Aki a lőfegyver jelöléseit meghamisítja, törvényellenesen megsemmisíti, eltünteti vagy módosítja, az előző bekezdésben említett azonos büntetésben részesül.

A Szlovén Köztársaság Börtönhivatalában szolgálatot teljesítő, engedéllyel rendelkező személyek általi fegyverhordozást, -tartást és -karbantartást a Börtönhivatal szolgálatifegyver-hordozásáról, -tartásáról és -karbantartásáról szóló rendeletek szabályozzák (A Szlovén Köztársaság Hivatalos Lapja, 85/2009, 11418. o.). A rendeletek II. fejezetének 2–17. cikke meghatározza a fegyverek kezelésének, tárolásának és védelmének mikéntjét. A 17. cikk előírja, hogy a főigazgató jelöli ki azokat a személyeket, akik a fegyverek átvételéért és kiadásáért, illetve használatukon kívüli tárolásáért és karbantartásáért, valamint a speciális nyilvántartások vezetéséért felelnek. A 4. és az 5. cikk előírja, hogy a fegyvereket engedély nélküli hozzáférés, lopás, tűz és más veszélyek, illetve a fegyverekkel való visszaélés ellen biztosított, megfelelő helyiségekben kell tárolni. Az engedéllyel rendelkező börtönszemélyzet (börtönőrök) által tartott szolgálati fegyverek nyilvántartására nézve a Börtönhivatal szolgálatifegyver-hordozásáról, -tartásáról és -karbantartásáról szóló rendeletek irányadóak. A felügyeletért a börtönőrparancsnokok és a belső szervezeti egységek (a börtönök) vezetői (a felügyelők) felelnek. A fegyverkészlet mennyiségét évente legalább egyszer, az éves leltár során felül kell vizsgálni. A Börtönhivatal ezenfelül a szolgálati fegyverekről központi nyilvántartást is vezet, amelyet haladéktalanul frissítenek, és három évente az igazgatói hivatal által engedélyezett személy ellenőrzi a szolgálati fegyverek tartását és karbantartását.

SPANYOLORSZÁG

2009-ben nem vezettek be külön a SALW-ról szóló szabályozást.

A releváns jogalap a haditechnikai eszközök és kettős felhasználású termékek külkereskedelméről szóló, 2007. december 28-i (2008. január 29-én hatályba lépett) 53/2007 sz. törvényben, illetve a 2008. december 12-i 2061/2008 sz. királyi rendeletben (Real Decreto) található, mely utóbbi részletesen meghatározza az 53/2007 sz. törvényben említett végrehajtási szabályokat.

A törvény kifejezetten figyelembe veszi a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról szóló, 2008. december 8-i 2008/944/KKBP közös álláspontot, valamint az EBESZ által a SALW-hoz kötődő exporttevékenységekre vonatkozóan elfogadott kritériumot.

A lőfegyvereknek, azok lőszerének és a robbanóanyagoknak az ellenőrzésére érvényes egyéb szabályok: az 1993. január 29-i 137/1993 sz. királyi rendelet a lőfegyverekről szóló törvény elfogadásáról, illetve az 1998. február 16-i 230/1998 sz. királyi rendelet a robbanóanyagokról szóló törvény elfogadásáról.

A rendeletek hivatkoznak az Európai Unió által elfogadott valamennyi szabályra, továbbá az ENSZ Közgyűlése által elfogadott cselekvési programban és határozatokban foglalt rendelkezésekre – így a SALW jelölésére és nyomon követésére szolgáló nemzetközi eszköz alkalmazására –, valamint az ENSZ Közgyűlése által 2001. május 31-én elfogadott, az Egyesült Nemzetek nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezményét kiegészítő, a lőfegyverek, részeik és alkatrészeik, valamint lőszerük tiltott gyártása és kereskedelme elleni jegyzőkönyvre (a „lőfegyverekre vonatkozó ENSZ-jegyzőkönyvre”), illetve megfelelnek ezeknek.

Spanyolország ezenfelül részes fele a kézfegyverek próbajeleinek kölcsönös elismeréséről szóló egyezménynek és a nemzetközi állandó bizottság által hozott rendelkezéseknek, és a nemzeti szabályaiban elfogadja a fenti egyezménnyel összefüggésben hozott határozatokat.

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

A kormány 2009-ben elvégezte a 2002. évi export-ellenőrzési törvény értelmében bevezetett másodlagos jogszabályok 2007. évi felülvizsgálata nyomán végzett változtatásokat. A 2008. évi (2009. április 6-án hatályba lépett) export-ellenőrzési törvény konszolidálta az exportról és kereskedelemről szóló három megelőző rendeletet: az áruexportról, a technológiák transzferjéről és a technikai segítségnyújtásról (ellenőrzés) szóló, 2003. évi (módosított) rendeletet; az árukereskedelemtől (ellenőrzött áruk kategóriái) szóló, 2008. évi rendeletet (amely felváltotta az árukereskedelemtől szóló 2003. évi rendeletet, és a kereskedelem ellenőrzésében bevezette a háromszintes struktúrát); és az ellenőrzött áruk kereskedelméről (embargó alatt álló célországok) szóló, 2004. évi rendeletet. Az új rendelet így összefogta az Egyesült Királyságnak a katonai, félkatonai termékekre vonatkozó ellenőrzéseit, a kettős felhasználású termékekre vonatkozó nemzeti ellenőrzéseket, illetve a kereskedelmi ellenőrzéseket, azaz az Egyesült Királyságnak a katonai és bizonyos más áruk két tengeren túli ország közötti szállítása, valamint e szállítás megszervezése, illetve elősegítése terén végzett tevékenységét.

I.C. Igazgatási és bűnüldöző szervezetek, valamint igazságügyi szervek képzése

Az alábbi szakasz a nemzeti közigazgatások alkalmazottainak képzése terén az EU tagállamai által tett nemzeti erőfeszítéseket és kezdeményezéseket tartalmazza.

MÁLTA

A közigazgatásban és a bűnüldöző hatóságoknál dolgozók képzése minden évben szerepel az adott hatóság tantervében.

LENGYELORSZÁG

2009 márciusában az exportellenőrzésről szóló tájékoztató szeminárium megrendezésére került sor a Külügyminisztériumban (ideértve a kézi- és könnyűfegyverek kérdését is). Az esemény célja a fegyverek és katonai felszerelések gyártóinak és exportőreinek tájékoztatása volt.

SPANYOLORSZÁG

A rendfenntartásért felelős spanyol szervek 2009-ben az előző évekhez hasonlóan képzéseket és szakmai találkozókat tartottak a lőfegyverek és robbanóanyagok büntetőjogi keretéről és arról, hogy miként használják ezek ellenőrzéséhez az információs technológiákat. Rendszeresen tartottak a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmének megakadályozására és az ellene való küzdelemre alkalmazandó jogi keretrendszerrel kapcsolatos tájékoztatást adó szemináriumokat annak érdekében, hogy megőrizték, illetve elmélyítsék az e kérdéssel foglalkozó rendőrségi tisztviselők tudását.

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

A kormány országos szintű, az ipar képviselői számára az exportellenőrzésről folytatott tájékoztató kampánya keretében 2009 folyamán 42 szemináriumot és képzést tartottak az Egyesült Királyságban, amelyeken 340 szervezet képviseletében több mint 820 ember vett részt. Bár ezek a rendezvények nem kifejezetten a kézi- és könnyűfegyverekkel foglalkoztak, rámutattak az ellenőrzött termékek megfelelő engedély nélküli kivitelének következményeire.

Többek között a következő szemináriumok megrendezésére került sor: az exportellenőrzés területén tapasztalattal nem rendelkezők számára szóló alapszintű szakmai találkozó; számos témát – többek között az exporttechnológiát, a különböző rendelkezésre álló engedélyeket, a vállalatoknak az export-ellenőrzési jogszabályoknak való megfelelést, valamint az Egyesült Királyság ellenőrzési listáit – felölelő középszintű szemináriumok; a nyílt engedélyekről és a jogszabályoknak való megfelelésről szóló szeminárium; a felülvizsgált kereskedelmi ellenőrzésekről szóló új szeminárium, valamint egy sor, az ellenőrzési listákban használt osztályozásról szóló szakmai találkozó, illetve az engedélykérelmezésnek a SPIRE online engedélykérő rendszer használatán keresztüli javításáról szóló szemináriumok.

16 vállalat számára rendeztek helyszíni képzést. Az export-ellenőrzési szervezet (ECO) munkatársai az elmúlt év során számos bemutatót tartottak más kormányzati szervezeteknek, például az Adó- és Vámhivatalnak, az Egyesült Királyság kereskedelmi és beruházási szervezetének (UKTI) és a kereskedelmi szövetségeknek, valamint konferenciákon is részt vettek.

I.D. Egyéb kezdeményezések vagy tevékenységek

DÁNIA

Rendszeres időközönként ún. önkéntes fegyverbeszolgáltatást rendeznek, amelynek során az illegálisan tartott fegyvereket át lehet adni a rendőrségnek anélkül, hogy az érintett személyt a fegyverekről és a robbanóanyagokról szóló törvény megsértése miatt felelősségre vonnák.

Az illegálisan tartott fegyverek önkéntes beszolgáltatására legutóbb 2009 májusa és júniusa folyamán volt lehetőség, és ez időszak alatt összesen 8 085 fegyvert adtak át a rendőrségnek.

A Dán Országos Rendőrség 2009-ben továbbra is intenzív és célzott nyomozást végzett motorosok és bandatagok körében többek között a fegyverek tiltott birtoklásának feltárása és az e miatti vádemelés érdekében. A bandatagok – és hozzájuk tartozó más személyek – közötti összecsapások során többször is sor került fegyverhasználatra.

Az Igazságügyi Szakértői Szolgálatok Országos Központja 2009-ben 2 831 fegyvert kapott bevizsgálás céljából. A Dán Országos Rendőrségnek nincsenek adatai a bandatagoktól elkobzott fegyverek számáról.

ÉSZTORSZÁG

A rendőri prefektúrák 2009-ben országos akciókat szerveztek az illegális fegyverek és lőszeresek polgároktól való begyűjtése céljából. Az akciók célja az volt, hogy felhívják a polgárok figyelmét a lőfegyverek birtoklásával kapcsolatos jogi kötelezettségeikre, csökkentsék az illegális fegyverek és lőszeres mennyiségét, és fokozzák a társadalmi biztonságot. Az akciók során összesen 92 lőfegyvert gyűjtöttek be a polgároktól. Az összes begyűjtött és lefoglalt fegyvert megsemmisítik.

FRANCIAORSZÁG

Franciaország különösen a SALW területén továbbra is átlátható fegyverkiviteli politikát folytatott, amelynek keretében a fegyverkivitelről szóló éves jelentést terjesztett a Parlament elé.

Franciaország megkezdte a „lefegyverzéssel, leszereléssel és újra-beilleszkedéssel” kapcsolatos francia megközelítésnek és a „fegyveres erőszak” koncepciójának nemzeti szintű vizsgálatát.

GÖRÖGORSZÁG

A 2009 folyamán elkobzott fegyverek, valamint robbanóanyagok táblázata:

Automata puskák:	110
Pisztolyok:	538
Kézifegyverek:	124
Sörétes puskák és flóbertek:	689
Összesen:	1 461

OLASZORSZÁG

2009 decemberében üzembe helyezték a SPACE elnevezésű számítógépes rendszert. Teljes működőképességének elérését követően lehetővé fogja tenni, hogy elektronikusan nyomon kövessék a polgári piacon megjelenő valamennyi, olasz vállalatok vagy állampolgárok által gyártott, behozott, kivitt vagy tartott lőfegyvert.

2009-ben az Olasz Fegyveres Erők több mint 15 000 feleslegesnek ítélt kézi- és könnyűfegyvert semmisítettek meg az ország határain belül.

MÁLTA

2009-ben összesen 97 fegyvert/lőfegyvert semmisítettek meg.

LENGYELORSZÁG

2009 folyamán összesen 3 932 fegyvert foglaltak le és 1 103-at semmisítettek meg.

ROMÁNIA

2009 decemberétől az Exportellenőrzés Országos Ügynöksége a Külügyminisztérium ANCEX Főigazgatóságaként működik tovább.

A fegyverek és a kettős felhasználású termékek export-ellenőrzési rendszerével foglalkozó nemzeti hatóság 2009-ben a Külügyminisztérium szervezetének részévé vált (1423/2009 sz. kormányhatározat).

A Külügyminisztérium/az ANCEX Főigazgatóság felel a román export-ellenőrzési rendszerért (jogi keret, engedélyezés, végrehajtás, az ipar bevonása, átláthatóság).

SZLOVÁKIA

A Szlovák Köztársaságban a kézi- és könnyűfegyverek előállítására, birtoklására, jelölésére és kereskedelmére érvényben vannak a megfelelő jogszabályok, és életbe léptek a szükséges közigazgatási intézkedések. A hatékony export-ellenőrzési rendszer segítségével a megfelelő hatóságok a Szlovák Köztársaság teljes területén bármikor azonosítani tudják és figyelemmel tudják kísérni a fegyverek mozgását.

Ez a rendszer hatékonyan támogatja a hagyományos fegyvereknek a Szlovák Köztársaságban folyó tiltott kereskedelme elleni küzdelmet.

2009-ben második alkalommal rendeztek lőfegyver-ammesztia akciót. Az illegális kézi- és könnyűfegyvert birtokló valamennyi személyre vonatkozó általános ammesztia 2009 novemberében lépett hatályba. Az ammesztia értelmében a rendőri hatóságoknál büntetés vagy bűnvádi eljárás nélkül be lehet jelenteni a kézi- és könnyűfegyvert, és nem szükséges magyarázattal szolgálni a fegyver származására és megszerzési módjára vonatkozóan. Ezzel az intézkedéssel a kormány célja az, hogy a nyilvántartásba nem vett fegyvereket rejtgető személyek számára lehetőséget biztosítson arra, hogy szankció nélkül átadják a fegyvereket. Az általános ammesztia hat hónapig van hatályban.

SPANYOLORSZÁG

A spanyol szakszolgálatok – a csendőrség (Guardia Civil) lőfegyverekért és robbanóanyagokért felelős központi nyomozóhatóságának koordinálásával – 227 db (159 db schengeni térségből és 68 db schengeni térségen kívülről származó) illegális lőfegyvert foglaltak le 2009-ben. A spanyol hatóságok birtokában jelenleg összesen 286 247 db, különféle típusú lőfegyver van, amelyből 19 452 db-ot már kiválasztottak árverésre és 32 933 db-ot megsemmisítésre.

E szolgálatok 2009 folyamán 24 589 ellenőrzést végeztek, amelyek összesen 742 – gyártók, fegyverműhelyek, magánszemélyek és kiegészítő vállalatok elleni – eljáráshoz vezettek, melyek közül 151 lőfegyverrel, 591 pedig robbanóanyagokkal kapcsolatos. Az ilyen bűncselekmények felkutatásának keretében a vám- és szolgálat alkalmazottai is rendszeres fellépéseket végeznek a repülőtereken és a kikötőkben.

II. NEMZETKÖZI VÉGREHAJTÁSI ERŐFESZÍTÉSEK 2009-BAN

II.A. Intézkedések a kézi- és könnyűfegyverek felhalmozódásának és elterjedésének leküzdésére és a hagyományos fegyverek tiltott kereskedelmének megakadályozására

II.A.1. Pénzügyi, technikai és egyéb támogatás az ENSZ, valamint más nemzetközi vagy regionális szervezetek és nem kormányzati szervezetek vonatkozó programjai és projektjei számára

II.A.1.1.1. Az Európai Unió által támogatott fellépések és projektek: a nemzetközi és regionális eszközök támogatása

Az ENSZ SALW-val kapcsolatos cselekvési programjának támogatása

Az EU továbbra is támogatta az ENSZ kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos cselekvési programjának végrehajtását. Az államok 2010-ben megrendezendő következő kétévenkénti ülésének és a 2012-es felülvizsgálati konferenciának az előkészítéseként az EU megkezdte az ENSZ Leszerelési Ügyek Hivatalával (UN ODA) és más adományozókkal összhangban a SALW területét érintő legrelevánsabb nemzetközi eszközök végrehajtásának megerősítése és javítása érdekében kidolgozandó konkrét fellépések és projektek feltérképezését. 2010 első felében várhatóan az UN ODA-t támogató tanácsi határozat elfogadására kerül sor, amely az alábbiak teljes körű végrehajtásának támogatását szolgáló intézkedéseket fog tartalmazni:

- az ENSZ cselekvési programja, regionális és globális szinten,

- a nemzetközi jelölési és nyomonkövetési eszköz,
- a hagyományos lőszerkészletek kezelésére vonatkozó technikai iránymutatások.
- *A fegyverkereskedelmi szerződéshez kapcsolódó folyamat támogatása*

A jövőbeli fegyverkereskedelmi szerződés harmadik országokkal szembeni előmozdítása melletti elkötelezettségének keretében az EU 2009-ben elfogadta és végrehajtotta a fegyverkereskedelmi szerződés létrejöttéhez vezető folyamat harmadik országok körében történő előmozdítására irányuló – a Tanács által 2009 januárjában elfogadott – 2009/42/KKBP tanácsi határozatot. A tanácsi határozat célja felhívni a nemzeti és regionális szereplőket, az ENSZ-tagállamokat, a civil társadalom és az ipar szereplőinek figyelmét a fegyverkereskedelmi szerződésre vonatkozó, folyamatban lévő nemzetközi tárgyalásokra, valamint élni a ENSZ tagállamai közötti eszmecsere, különös tekintettel a kormányzati szakértői csoportban nem képviselt tagállamokra.

2009-ben öt regionális szeminárium megrendezésére került sor: Nyugat- és Észak-Afrika tekintetében 2009. április 28–29-én Dakarbán, Amerika és a Karibi-térség vonatkozásában 2009. június 18–19-én Mexikóvárosban, a Közel-Kelet kapcsán 2009. július 28–29-én Ammanban, Ázsiával kapcsolatban 2009. október 13–14-én Kuala Lumpurban, Kelet-Afrika vonatkozásában pedig 2009. december 10–11-én Addisz-Abebában. A szemináriumokon való részvétel szintje minőségi és mennyiségi szempontból is igen jó volt. Ezek az események lehetőséget teremtettek a résztvevőknek arra, hogy mélyebb ismereteket szerezzenek a jövőbeli fegyverkereskedelmi szerződéssel összefüggő kérdésekről, és a fegyverkereskedelmi szerződéssel foglalkozó ENSZ-vita előkészítéseként megvitassák a konkrét regionális kérdéseket.

A fegyverkereskedelmi szerződéssel foglalkozó nyitott munkacsoport júliusi ülése és az ENSZ Közgyűlés Első Bizottságának 2009. október 20-i ülése alkalmával szervezett rendezvényeken ismertették az ENSZ-tagállamokkal a tanácsi határozat által előírt nyitott első négy szeminárium során elért előzetes eredményeket.

Az Afrikai Unió támogatása

Az EU 2009-ben egy szakértő alkalmazásának finanszírozása révén támogatást nyújtott az Afrikai Unió számára az AU SALW-stratégiájának kidolgozásához. Az Afrikai Unió *ad hoc* irányítóbizottsága megkezdte a SALW-stratégia tervezetének vizsgálatát, hogy azt 2010 során esetlegesen elfogadhassák. Az AU SALW-stratégiájának elfogadása megerősítené a béke és a biztonság struktúrájának kialakítása érdekében az AU-n belül kifejtett erőfeszítéseket, és megszilárdítaná az AU-nak a kézi és könnyűfegyverek felhalmozása és illegális kereskedelme elleni küzdelem terén tett kötelezettségvállalását.

Az EU és az Afrikai Unió az olasz külügyminisztérium támogatásával, valamint a nemzetközi ügyek olasz intézetével, az EU Biztonságpolitikai Kutatóintézetével és a Chatham House-zal együttműködésben háromnapos konferenciát rendezett Rómában az Afrika–EU béke- és biztonsági partnerség végrehajtásáról, amely külön hangsúlyt fektetett a kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos kérdésekre és az Afrikában fennálló sajátos kihívásokra. Az AU SALW-stratégiája tervezetének kidolgozása során figyelembe vették a konferencia eredményeit.

Az EU fegyverexporttal kapcsolatos közös álláspontjának (korábbi magatartási kódex) előmozdítása

Az EU és tagállamai – az erről szóló 2008/230/KKBP tanácsi együttes fellépésen keresztül – továbbra is támogatják az exportellenőrzések megerősítését, valamint a fegyverkivitelről szóló magatartási kódex (jelenleg közös álláspont) elveinek és kritériumainak a harmadik országokban való előmozdítását, ami technikai és gyakorlati segítségnyújtáson – ideértve többek között a nemzeti jogszabályok megszövegezését, valamint a kódex kritériumainak értelmezését és alkalmazását –, továbbá a koherencia és az átláthatóság javítását célzó intézkedések elősegítésén alapul. Ennek keretében a cseh és a svéd elnökség három tájékoztató szemináriumot rendezett Ukrajna, a Nyugat-Balkán és a Dél-Kaukázus számára, amelyekre az alábbi helyszíneken és időpontokban került sor: Kijev, 2008. április 23–24., Tirana, 2009. június 3–5., Tbiliszi, 2009. október 27–28.

Az EU 2009-ben úgy határozott, hogy folytatja a fent említett együttes fellépés kedvezményezettjeinek szóló tájékoztató tevékenységeket, és 2009 decemberében véglegesítette és elfogadta a 2009/1012/KKBP tanácsi határozatot. Az új tanácsi határozat a kedvezményezett országokban vagy régiókban folytatott tájékoztató szemináriumokon túlmenően lehetőséget teremt személyzeti csereprogramokra is, amelyek keretében a kedvezményezett uniós tagjelölt országok tisztviselőit legfeljebb egy hónapra az uniós országok megfelelő hatóságaihoz irányítják, az uniós országok tisztviselői pedig látogatásokat tesznek a kedvezményezett országok érintett hatóságainál.

II.A.1.1.2. Az Európai Unió által támogatott fellépések és projektek: a harmadik országokban/régiókban folyó, SALW-val kapcsolatos tevékenységek támogatása:

Ukrajna

A 2005/852/KKBP tanácsi határozatban az EU kötelezettséget vállalt arra, hogy 1 millió EUR-t biztosít a NATO Karbantartási és Ellátó Hivatala (NAMSA) számára berendezések vásárlásához és az Ukrajnában található kézi- és könnyűfegyverek megsemmisítéséhez, így járulva hozzá a NATO 12 éves Békapartnerség (PfP) programjának keretében létrehozott projekt első szakaszához. Bár a projekt első szakaszának a célja az volt, hogy 400 000 kézi- és könnyűfegyvert, 1 000 darab hordozható légvédelmi rendszert (MANPAD) és 15 000 tonna hagyományos lőszer megsemmisítsen Ukrajnában, a kézi- és könnyűfegyverek, valamint a lőszer megsemmisítése lelassult, mivel az érintett ukrán hatóságok nem bocsátották rendelkezésre a korábban megsemmisítésre kijelölt 400 000 kézi- és könnyűfegyver összességét. Eddig 1 30 000 kézi- és könnyűfegyver megsemmisítésére került sor.

Több demarsot követően az ukrán hatóságok 2009 júliusában elfogadták azt a határozatot, amely szükséges volt a kézi- és könnyűfegyverek és lőszer megsemmisítésére – a NATO Partnerség a Békéért Vagyonkezelő Alap projektje keretében végzett – ukránjai

megsemmisítésének folytatásához. Ennek eredményeként várhatóan további 54 500 kézi- és könnyűfegyver, valamint 6 000 tonna lőszer megsemmisítésére kerül sor. A fent említett tanácsi határozat keretében az EU hozzájárul a további 54 500 kézi- és könnyűfegyver megsemmisítéséhez, így biztosítva az elkülönített pénzeszközök hatékony felhasználását.

Nyugat-Balkán

Az Európai Unió továbbra is támogatta a kézi- és könnyűfegyverek területén kifejtett demilitarizációs tevékenységeket, különösen a Kézi- és Könnyűfegyverek Ellenőrző Délkelet-európai Központ (SEESAC) támogatásához kapcsolódó új tanácsi határozat előkészítésével. A tanácsi határozat által előírányzott tevékenységek célja:

- a kockázatos és nem biztonságos fegyver- és lőszerkészletek kezelésének és biztonságának a javítása,
- a rendelkezésre álló fegyver- és lőszerkészletek csökkentése megsemmisítési tevékenységek révén, és
- a megjelölésre és nyomon követésre vonatkozó nemzetközi és nemzeti eszközök végrehajtása a nyugat-balkáni országokban.

A tanácsi határozat kedvezményezettjei a nyugat-balkáni országok, különösen Horvátország, Szerbia, Bosznia-Hercegovina és Montenegró. A SEESAC-tevékenységek végrehajtása 2010-ben kezdődik.

Koszo¹⁾vo: az EU egy szakértő alkalmazásának finanszírozása révén segítséget nyújtott a koszovói belügyminisztérium kézfegyverekkel foglalkozó részlegének létrehozásához, valamint a fegyverekről szóló törvény végrehajtásához. Az átfogó célkitűzés a koszovói jogállamiság megerősítése egy olyan modern, az EU szabványainak megfelelő rendszer kialakítása révén, amely elengedhetetlen a fegyverek nem katonai célú használatához (engedélyezés, kereskedelem, behozatal, kivitel). A projektet a TAIEK programon keresztül finanszírozzák.

Afrika:

Regionális gazdasági közösségek: az EU 2009-ben folytatta a SALW területén az afrikai regionális közösségek – többek között a Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közössége, a Közép-afrikai Államok Gazdasági Közössége és Kelet-afrikai Közösség – támogatása céljából jelenleg is zajló projektek végrehajtását. A különböző projektek célja többek között az, hogy megerősítsék az államok azon képességét, hogy hatékonyan kezeljék az illegális kézi- és könnyűfegyverek kérdését, egy regionális megközelítés alapján felszámolják a kézi- és könnyűfegyverek határokon átnyúló terjesztését, továbbá biztosítsák az al régió legális fegyvertranszfereinek általános politikai felügyeletét és hatékony kezelését. Ezeknek a projekteknek a finanszírozása az Európai Fejlesztési Alapon keresztül történik.

(¹⁾ A 1244/1999 sz. ENSZ BT-határozat értelmében.

A kézfegyverek regionális központja (RECSA): az EU 2009 folyamán egy 2010 elején induló projektet készített elő, amelynek célja, hogy a nairobi székhelyű Regionális Kézi- és Könnyűfegyverközponton (RECSA) keresztül támogassa a lőfegyverek illegális felhalmozása és kereskedelme elleni harcot Afrikában. A projekt célja az érintett intézményi és civil szereplők tájékoztatása a lőfegyverek tiltott felhalmozása és kereskedelme elleni küzdelem jogalkotási és intézményi vetületeiről, a nemzeti kapcsolattartó pontok szerepe megerősítésének, továbbá nemzeti cselekvési tervek kidolgozásának és/vagy végrehajtásának céljából. Célja továbbá a rendőrségi vezetők afrikai regionális szervezeteinek, valamint a nemzeti, regionális és kontinentális bűnüldöző szervek kapacitásának és együttműködésének megerősítése a lőfegyverek és robbanóanyagok határokon átnyúló, tiltott kereskedelme elleni küzdelem terén. A projekt finanszírozása a Stabilitási Eszközön keresztül történik (3,3 millió EUR).

Nigéria: az Európai Bizottság és Nigéria szövetségi kormánya 2009. november 19-én aláírta a 2008-tól 2013-ig tartó időszakra szóló Nigéria-EK országstratégiai dokumentumot és nemzeti indikatív programot, amelynek egyik célja, hogy segítse a hatóságokat a stabilitás támogatása, valamint az országon belül és kívül a jogállamiság keretében a biztonságos környezet kialakítása érdekében kifejtett erőfeszítéseiben. Ebben az összefüggésben az EU olyan intézkedéseket támogatott, amelyek növelik a szervezett bűnözéssel és a kézfegyverekkel kapcsolatos ügyekkel foglalkozó speciális szervek technikai szakértelmét, valamint megerősítik a közrendőrség vizsgálati és törvényszéki szakértői kapacitásait, és ezáltal egyebek mellett a kézfegyverek tiltott forgalmának és kereskedelmének csökkentéséhez is hozzájárulnak. Ez a segítségnyújtás olyan konkrét projektekre lefordítva hajtható végre, amelyek segítik a nemzeti kapacitásépítést többek között a következő területeken: a fegyverbirtoklás és -gyártás engedélyezése, a fegyverkészletek kezelési rendszerének kidolgozása, valamint a vámügyi és egyéb határ-ellenőrzési szervek tájékoztatása. Ezeknek a projekteknak az elindítására 2011-ben kerülhet sor.

Közép-Amerika:

A kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzése közép-amerikai programja: az Európai Unió 2009-ben megkezdte a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzése közép-amerikai programjának (CASAC) támogatását, hogy ezáltal erősítse a tiltott lőfegyver- és robbanószer-kereskedelm elleni küzdelmet Közép-Amerikában és a környező országokban, beleértve a Karib-térséget is. A projekt két szinten valósul meg: egyrészt Közép-Amerikára összpontosít – ideértve Mexikó és Kolumbia részvételét is – annak érdekében, hogy kapacitást építsen és megerősítse a SALW ellenőrzéséért felelős nemzeti és regionális intézményeket és állami hivatalokat, valamint hogy a fegyverellenőrzés előmozdítása céljából megszilárdítsa és növelje a civil társadalmi szervezetek kapacitásait; másrészt kialakítja a regionális tapasztalatok cseréjének transzregionális térségét, amelyen külön hangsúlyt kap az információszerzés, valamint a határ- és vámellenőrzési kapacitás javítása és létrehozása. A projekt finanszírozása a Stabilitási Eszközön keresztül történik (1 millió EUR).

Az Európai Unió emellett az erőszak csökkentéséhez és megelőzéséhez – egyebek mellett a veszélyekkel kapcsolatos képzéshez és az áldozatoknak nyújtandó segítséghez – kapcsolódó fejlesztési és együttműködési projektet is támogatott számos országban

(Salvador, Srí Lanka, Kenya, Uganda stb.), hogy ezáltal hozzájáruljon az erőszak átöröklődésének megszakításához, és a társadalmon belül előmozdítsa a béke kultúráját. Az EU emellett továbbra is támogatást nyújtott a lőfegyverzéssel, leszereléssel és újrabeilleszkedéssel (DDR) foglalkozó átfogóbb projektekhez (Közép-afrikai Köztársaság, Elefántcsontpart stb.), hogy a fegyveres erők újrászervezése által kifejtett társadalmi hatások enyhítése, a katonai személyzet nyugdíjazásának megkönnyítése vagy a korábbi harcosok társadalmi-gazdasági lehetőségeinek javítása révén elősegítse egy biztonságos környezet kialakítását.

II.A.1.2. AZ EU politikai együttműködése a harmadik államokkal

A kézi- és könnyűfegyverek kérdése szerepelt több, az EU és a többek között Afrikában, Amerikában, a Közel-Keleten, az Öböl-térségben, valamint Kelet- és Délkelet-Európában fekvő harmadik országok között, valamint az itt működő regionális szervezetekkel folytatott rendszeres politikai párbeszéd napirendjén.

Az EU tovább munkálkodott a kézi- és könnyűfegyverekről szóló EU-Kína párbeszéd elindításán, amely konkrét közös kezdeményezéseket is magában foglalhat a SALW, valamint az azokhoz szükséges lőszerrel tiltott kereskedelme elleni küzdelem terén. A kérdést legutóbb a 2009. október 12-én New Yorkban megtartott szakértői szintű trojkatalálkozó vitatták meg. 2010-ben az EU és Kína részvételével a kézi- és könnyűfegyverekkel foglalkozó szakértői találkozót kellene összehívni.

A kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó elemnek az EU és a harmadik országok közötti megállapodásokba történő beillesztéséről szóló, 2008 decemberében elfogadott tanácsi következtetésekkel összhangban, a CODUN küldötti tájékoztatást kaptak a Brunei Darussalam Állammal, a Fülöp-szigetekkel, Kínával, Líbiával, Mongóliával, Oroszországgal, Szingapúrral, Thaifölddel és Vietnammal kötendő, a tervek szerint a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó elemet is magukban foglaló megállapodásokkal kapcsolatos, folyamatban lévő tárgyalásokról, és megvitatták azokat. 2009 második felében megállapodás született Dél-Koreával, Irakkal, Kínával és Líbiával arról, hogy az Unióval tárgyalás alatt álló szerződéseket a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó rendelkezéssel egészítik ki.

II.A.2. Az EU tagállamai által a kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos projektekhez nyújtott pénzügyi, technikai és egyéb segítség

Az EU által a rendelkezésére álló különböző eszközök segítségével finanszírozott projekteken kívül a tagállamok számos, kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos projektet finanszíroztak bilaterális alapon. Ez idáig a tagállamok e jelentéshez a következőkkel járultak hozzá:

AUSZTRIA

Ausztria 2009-ben az eddigiekhez hasonlóan számos, a Leszerelési Ügyek Hivatala (UNODA) által vezetett, a kézi- és könnyűfegyverek elleni ENSZ-folyamatot támogató projekthez hozzájárult, a fő hangsúlyt az afrikai projektekre helyezve.

Ausztria különösen az alábbi projekteket támogatta:

- a nyugat-afrikai gyakorlati leszerelési intézkedések végrehajtása, technikai támogatás az Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közössége (ECOWAS) Kézifegyverekkel foglalkozó Egysége és az ECOWAS kézfegyverprogramja (ECOSAP) részére,
- a kézfegyverekkel kapcsolatos brókertevékenységek szabályozása Afrikában,
- a kézi- és könnyűfegyverek közép-afrikai ellenőrzésére vonatkozó jogi eszköz kidolgozása.

Ausztria az Euroatlanti Partnerségi Tanács keretében pénzügyi támogatást nyújtott a NAMSA által igazgatott projektnek, amely a kézi- és könnyűfegyverek megsemmisítésére irányult Albániában. Az Ukrajnában és Kazahsztánban a kézi- és könnyűfegyverek megsemmisítésére irányuló projekt a 2009-ben folyamatban lévő azon NAMSA-projektek közé tartozik, amelyeket Ausztria az előző években támogatott.

Ausztria továbbá a kézi- és könnyűfegyverkészletek és hagyományos fegyver-készletek fizikai biztonsága és kezelése területén folytatta a különleges szaktudás felhalmozását. Az ország oktatókkal és résztvevőkkel támogatta az Oberammergauiban lévő NATO-iskolában tartott két nemzetközi SALW-tanfolyamot; e tanfolyamokhoz tartozott egy osztrák lőszeraktárban szervezett gyakorlat is. Ausztria emellett oktatókat küldött három képzési programhoz a nemzetközi fizikai biztonság és készletgazdálkodás területén Afrika és Közép-Ázsia vonatkozásában.

BELGIUM

Belgium 2009-ben folytatta számos olyan projekt és szervezet finanszírozását, amely a SALW stabilitást veszélyeztető elterjedésének kérdésével foglalkozik.

A Genti Egyetem 2009 novemberében jelentést adott ki „A fegyverek nyomon követése, a kolumbiai illegális fegyverek ellenőrzésének kereskedelmének és használatának perspektívái” címmel, amelyet Belgium külügyminisztériuma finanszírozott. A kiadvány elemzi a kolumbiai nem kormányzati fegyveres egységektől lefoglalt kézi- és könnyűfegyvereket, a származási országukig nyomon követi őket, és ajánlásokat fogalmaz meg a kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos európai exportellenőrzések értékelése és javítása tekintetében.

Belgium 2009 folyamán folytatta az afrikai SALW-ellenőrzési projektekhez nyújtott támogatást. A KDK-ban több, a DDR-rel kapcsolatos projekt támogatására került sor. Burundiban a Pal-FNL harcosainak lefegyverzése és leszerelése révén segítséget nyújtottak a rubirai gyülekezési körlet kialakításához és megépítéséhez. A Maliban található Tombuktu régióban hozzájárulást nyújtottak a könnyűfegyvereknek a helyi bizottságok általi összegyűjtéséhez és megsemmisítéséhez. Mozambikban Belgium támogatást nyújtott a polgárháború lezárultát követően fennmaradt fegyverraktárak felszámolását célzó „Rachel” művelethez. A raktárak felszámolására a mozambiki rendőrség és a dél-afrikai rendőrség összevont rendőri műveleteinek formájában kerül sor; a műveletekben multidiszciplináris csoportok vesznek részt, amelyek a rejtett és elhagyott fegyverraktárak elhelyezkedéséről kapott információk alapján járnak el, és miután azonosították a raktárakat, megsemmisítik azok tartalmát.

A Balkánon Belgium 2009-ben társfinanszírozta az ENSZ Fejlesztési Programjának bosznia-hercegovinai projektjét (SACBiH), amely egy összehangolt nemzetközi erőfeszítés a megfelelő SALW-ellenőrzések és biztonságos és hatékony lőszerleadási rendszer létrehozása érdekében, hogy így csökkentsék a veszélyeket és a SALW-hoz kapcsolódó kockázatokat. Belgium hozzájárult a NATO-nak a Koszovói Védelmi Hadtest (KPC) leszerelését – többek között a lefegyverzést és könnyű- és kézfegyverek megsemmisítését – támogató elkülönített alapjához.

Belgium a kézfegyverek felméréséről szóló kiadvány évenkénti megjelenését is támogatja.

FINNORSZÁG

Finnország 2009-ben többek között a Kazahsztánban, Belaruszban és Moldovában zajló releváns programokhoz és projektekhez nyújtott pénzügyi támogatást.

FRANCIAORSZÁG

Franciaország pénzügyi támogatásban részesítette a 2009–2012-es időszakra létrehozott átmeneti leszerelési és újrabeilleszkedési programot (TDRP). A program öt prioritást élvező országra összpontosít (Burundi, Uganda, a Közép-afrikai Köztársaság, a KDK és Ruanda), és a Nagy-tavak térségének átmeneti helyzetben lévő országaiban a hosszú távú fejlesztési programok keretében kifejlesztett leszerelési és újrabeilleszkedési erőfeszítéseket támogatja.

Franciaország további pénzügyi támogatást nyújtott a Balkánon működő RACVIAC-CSC tevékenységeihez.

Franciaország részt vett az ECOWAS portugál és francia nyelvű államai számára a fegyver- és lőszerkészletek kezeléséről tartott képzési műhelyen, amelyet a bamakói békefenntartó iskolában rendeztek 2009. május 11. és 15. között. A munkaértekezlet alkalmat kínált a finanszírozás céljából az Európai Fejlesztési Alaphoz (EFA) benyújtandó ötéves terv részleteinek véglegesítésére.

Franciaország 2009. november 23. és 25. között a nigériai Kadunában részt vett egy munkacsoportban, amelynek keretében véglegesítettek egy keretdokumentumot, amely iránymutatásokat ad az ECOWAS számára arról, hogy hogyan nyújtson támogatást a tagállamainak a fegyver- és lőszerkészletek kezelése és biztonságossá tétele terén.

Végül Franciaország a Svájc által vezetett, Kézifegyverekkel és Lőszerekkel Foglalkozó Nemzetközi Csoport (MSAG) két missziójában is részt vett annak érdekében, hogy kidolgozzák a Malin található fegyver- és lőszerkészletek biztonságának javítását szolgáló intézkedéseket (a missziókra 2009. február 9. és 29., illetve 2009. június 20. és július 5. között került sor).

NÉMETORSZÁG

Németország különböző intézmények és szervezetek keretében és ezekkel együttműködve nyújt hozzájárulást a kézi- és könnyűfegyverekkel, valamint ezek lőszerével kapcsolatos projektekhez és tevékenységekhez. E tevékenységek többségének időtartama meghaladja a naptári évet. 2009-ban az alábbiak voltak kiemelt kezdeményezések:

Afganisztán (2004–; teljes költségvetés: 3 000 000 EUR)

Németország 2004 óta a fegyver- és lőszerfeleslegek mentesítésének és megsemmisítésének társfinanszírozásával támogatta Afganisztánban a lefegyverzést, leszerelést és újraeilleszkedést, valamint az illegális fegyveres csoportok feloszlását célzó folyamatokat.

Angola (2003–2009; teljes költségvetés: 11 990 332 EUR)

Németország támogatja Angolában a korábbi harcosok és családjaik társadalmi és gazdasági visszaileszkedését. Németország az Instituto de Reintegração Sócio-Profissional para Ex-militares (IRSEM) nevű szervezeten keresztül hozzájárul a Világbank vezetésével folyó angolai leszerelési és újraeilleszkedési programhoz (ARDP). A korábbi harcosok újraeilleszkedését helyi szinten társadalmi-gazdasági fejlesztési projektekkel és a helyi kormányzati igazgatás megerősítésével támogatják.

Kambodzsa (2007–2009; teljes költségvetés: 1 615 000 EUR)

Németország az eddigiekhez hasonlóan támogatta a kambodzsai királyi kormányt a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésének kérdéseivel kapcsolatos munkájában, a hangsúlyt a hagyományos lőszerkészletfeleslegeinek készletkezelésére és megsemmisítésére, valamint a rendőrségi fegyverek biztonságos tárolására helyezve.

Kongói Demokratikus Köztársaság (2005–2011; teljes költségvetés: 12 000 000 EUR)

Németország 3,5 millió EUR-val (technikai segítségnyújtás) támogatja a korábban harcoló csapatokhoz tartozó gyermekek és fiatalok társadalmi és gazdasági visszaileszkedését a Kongói Demokratikus Köztársaság Maniema tartományában, továbbá 8,5 millió EUR-nyi forrással támogat munkaigényes infrastruktúra-projekteket a korábbi harcosok újraeilleszkedése érdekében (2008. októberig, pénzügyi támogatás).

Koszovó (2006–; 500 000 EUR)

Németország továbbra is támogatta a Saferworld tevékenységeit, amelyek célja, hogy a polgári személyek illegális SALW-birtoklásának csökkentése terén növelje a lakosság részvételét, és előmozdítsa a rugalmasabb biztonsági környezet kialakítását Koszovóban.

Nepál (2007–2010; teljes költségvetés: 5 000 000 EUR)

Németország 2007 óta a békefolyamat támogatására irányuló intézkedések támogatását célzó projektet hajt végre az ország déli részében. A projekt alapvető szolgáltatásokat, például vízellátást, közegészségügyi szolgáltatásokat és egészségügyi ellátást nyújt a fogva tartott maoista harcosok és a környező közösségek lakói számára.

Nepál (2007–2010; teljes költségvetés: 2 300 000 EUR)

Nepál középnyugati részén Németország a korábbi harcosok, a belső menekültek és a menekültek társadalmi-gazdasági rehabilitációját és újraeilleszkedését segítő programot, valamint Rukum és Rolpa körzet befogadó közösségeit támogatja. A projekt elsődleges megközelítése, hogy alapvető társadalmi és gazdasági infrastruktúrát építsen ki, és a mezőgazdasági és nem mezőgazdasági ágazatban növelje a háztartások bevételeit. A program hozzájárul a 2006-os békemegállapodás végrehajtásához.

A Nagy-tavak tágabb térsége (2003–2009; teljes költségvetés: 12 900 000 EUR)

Németország 12,9 millió EUR összeggel járul hozzá a Nagy-tavak tágabb térségében több országot átfogó, a Világbank irányítása alatt álló leszerelési és újraeilleszkedési program elkülönített alapjához. Németország forrásokat köt le a „Kézi- és könnyűfegyverek tiltott elterjedése elleni küzdelem” elnevezésű programra is, amelyet a nagy-tavaki régióval foglalkozó konferencia folyamatának (2004–2011) támogatása keretében valósítanak meg – 7,5 millió EUR.

A „béke és biztonság” ágazati program (2008–2014; teljes költségvetés: 5 000 000 EUR)

A német kormány 2001-ben „fejlesztési együttműködés és kézfegyver-ellenőrzés (DECOSAC)” elnevezésű ágazati projektet hozott létre. A projekt egyik célja kézfegyver-ellenőrzésre szolgáló eszközök kifejlesztése és tesztelése volt fejlesztési együttműködés keretében. 2008 júliusában a „fejlesztési együttműködés és kézfegyver-ellenőrzés” ágazati projektet összevonták a „válság-megelőzési” ágazati projekttel és a „biztonsági ágazati reformot” a „béke és biztonság” ágazati programmal (2008–2014; költségvetés 2008–2011-re: 5 000 000 EUR). A „béke és biztonság” program kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozik a fegyveres erőszak csökkentésének és megelőzésének keretében.

Szenegál (2004–2015; a második szakasz (2007–2010) költségvetése: 11 800 000 EUR)

Németország támogatja a Casamance régióban folyó békeépítési és társadalmi-gazdasági fejlesztési programot. A program a helyi békekezdeményezéseket és a visszatérők újraeilleszkedését célzó intézkedéseket mozdítja elő. Emellett támogatást nyújt a társadalmi és gazdasági infrastruktúra helyreállításához, valamint a mezőgazdasági termeléshez és egyéb bevételforrásokhoz.

Németország továbbra is támogatta a tiltott SALW-kereskedelem – különösen a lőszer-kereskedelem – területén a kézfegyverek felmérése keretében végzett kutatási tevékenységeket.

MAGYARORSZÁG

Magyarország részt vesz az USA védelmi és fenyegetéscsökkentési ügynökségének (DTRA) a Nyugat-Balkánon folytatott, a készletcsökkentés regionális megközelítésével foglalkozó projektjében, amelynek célja, hogy a régió fegyver- és lőszer-megsemmisítési projektjeinek támogatása révén fenntartsa a stabilitást, és megelőzze a tiltott SALW-kereskedelmet.

ÍRORSZÁG

Írország 2009-ben 180 000 EUR összeget ajánlott fel az ENSZ kézifegyverekkel kapcsolatos koordinációs fellépés támogatására, amelynek célja, hogy a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó nemzetközileg elfogadott szabványokat (ISACS) dolgozzon ki.

Írország emellett 46 100 EUR összegű finanszírozást biztosított a Genfi Fórum számára. E genfi székhelyű szervezet arra törekszik, hogy a leszereléssel és a fegyverzet-ellenőrzéssel kapcsolatos kérdések terén partnerségeket építsen ki a kormányok, a nemzetközi szervezetek és a nem kormányzati szervezetek között. A Genfi Fórum továbbra is dolgozik a kézi- és könnyűfegyverek elterjedése és az azokkal való visszaélés elleni küzdelmet célzó meglévő folyamatok támogatásán.

Írország úgy véli, hogy a civil társadalomnak a kézifegyverekkel kapcsolatos folyamatban való részvétele alapvető fontosságú, valamint hogy a nem kormányzati szervezetek szakértelme különösen felbecsülhetetlen értékű a kulcsfontosságú kérdések feltárása szempontjából. Ezért Írország 2009-ben 8 820 EUR összeg erejéig továbbra is támogatta a Kézifegyverek Elleni Nemzetközi Hálózat (IANSA) munkáját.

LETTORSZÁG

Lettország aktívan részt vesz a kézi- és könnyűfegyverek, valamint a hagyományos fegyverek kérdésével foglalkozó nemzetközi fórumok – különösen az ENSZ, az EBESZ és a NATO – munkájában. Lettország éves jelentést nyújt be a fent említett szervezeteknek a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme elleni küzdelem terén tett erőfeszítéseiről.

LITVÁNIA

Az afganisztáni Ghor tartományban végzett tartományi helyreállítási tevékenységek keretében a litván katonai állomány 2005 óta végzi a régi, feleslegben lévő és összegyűjtött kézi- és könnyűfegyverek, robbanóanyagok és lőszer megsemmisítését. A tartományi helyreállítási csapat segített továbbá a helyi hatóságoknak az illegális afganisztáni fegyveres csapatok feloszlására irányuló programban, továbbá a fegyverek tárolásában, jelölésében és leltározásában. A csapat továbbá segítette a helyi hatóságokat a kézi- és könnyűfegyverek és a lőszer begyűjtésében.

LUXEMBURG

- A kézifegyverek felhalmozása és terjesztése elleni küzdelem terén hozott intézkedések:

A luxemburgi hatóságok 2008 és 2010 között finanszírozzák az Európai Béke- és Biztonságkutató- és Információs Intézet (GRIP) „Az afrikai nem kormányzati szervezetek hálózatának megerősítése a konfliktusmegelőzés és a békeépítés terén” elnevezésű projektjét. A projekt célja többek között az, hogy létrehozza a béke kultúrája, a béketeremtés és a kézifegyverek felhalmozása elleni küzdelem területén aktív közép- és nyugat-afrikai nem kormányzati szervezetek hálózatát. A projekthez való hozzájárulás teljes összege 285 000 EUR.

HOLLANDIA

2009-ban Hollandia (többek között) hozzájárulást nyújtott a kézi- és könnyűfegyverekkel (SALW) és lőszerrel kapcsolatban az alábbi intézmények, projektek és tevékenységek részére:

- Saferworld: kormányzatoknak nyújtott támogatás a jogszabályok és a szabályozások végrehajtása érdekében,
- ISS: 2002 óta a fegyverzetkezelési program támogatása, ideértve a jogszabályok és a szabályozások végrehajtása terén a kormányzatoknak és a regionális szervezeteknek nyújtott támogatást, valamint több, a SALW-hoz kapcsolódó kérdésekkel foglalkozó kutatás (a megsemmisítés módjai, illegális SALW-kereskedelem stb.) támogatását,
- HALO Trust: kézifegyverek, könnyűfegyverek és lőszer begyűjtése és megsemmisítése Afganisztánban,
- a kézifegyverek felmérése (Small Arms Survey): a SALW globális problémájával kapcsolatos kutatások eredményeit tartalmazó évkönyv, alaptámogatás,
- támogatás a kézi- és könnyűfegyverekkel foglalkozó nemzeti kapcsolattartó pont számára a kézifegyverekre vonatkozó ugandai nemzeti cselekvési terv végrehajtásához,
- Mine Action Group (MAG): kézi- és könnyűfegyverek megsemmisítése a KDK-ban.

LENGYELORSZÁG

Lengyelország részt vesz a kettős felhasználású termékek kivitelét érintő hosszú távú uniós projektben, amelyet Grúzia exportellenőrzési hatóságainak képviselői számára indítottak. A projekt célja a kettős felhasználású termékek és a fegyverek – többek között a SALW – kereskedelmében az exportellenőrzés területén meglévő nemzeti és a nemzetközi jogi keretrendszer ismertetése volt. A megbeszélések tárgyát képező főbb kérdések a következők: a grúz exportellenőrzési rendszer gyakorlati működése, koherenciája és átláthatósága, és a fejlesztési lehetőségek. A projekt végrehajtása Ausztria, Németország, Szlovénia és Svédország együttműködésével zajlik.

PORTUGÁLIA

A békefenntartó és békekikényszerítő műveletekben részt vevő portugál fegyveres erők szükség esetén kézi- és könnyűfegyvereket foglaltak le és semmisítettek meg.

SPANYOLORSZÁG

Amerikai Államok Szervezete (OAS)

Spanyolország 2009-ben 320 000 EUR összegű önkéntes hozzájárulást nyújtott az OAS számára a jogalkotási segítségnyújtó projektek, valamint a parlamenti hálózatokat erősítő projektek támogatása céljából.

Parlamenti fórum a SALW-ról

Két spanyol képviselő vett részt rendszeresen a SALW-ról szóló parlamenti fórumon azóta, hogy az 2002 októberében kezdetét vette. Spanyolország az alábbi önkéntes támogatást nyújtotta a fórumnak: 2007-ben 30 000 EUR, 2008-ban 80 000 EUR, 2009-ben pedig 100 000 EUR.

Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közössége (ECOWAS)

Spanyolország egyetértési megállapodást írt alá a Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közössége (ECOWAS) ügyvezető titkárságával, és elkötelezte magát arra, hogy 500 000 EUR összegű hozzájárulást nyújt az ECOWAS tevékenységeihez és programjaihoz, amely egyfelől 200 000 EUR összegű általános támogatást, másfelől „A nyugat-afrikai kézfegyver-ellenőrzési program” részére nyújtott összesen 300 000 EUR összegű támogatást foglal magában.

SVÉDORSZÁG

Svédország – különösen a Külügyminisztérium, a Svéd Nemzetközi Fejlesztési Együttműködési Ügynökség (Sida), a Svéd Fegyveres Erők és a Folke Bernadotte Akadémia (FBA) segítségével – támogat olyan projekteket, amelyek célja a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzése, leküzdése és felszámolása az ENSZ cselekvési programjában foglaltaknak megfelelően.

A Külügyminisztérium 2009-ben a következő projekteket és tevékenységeket támogatta:

- SIPRI (az alaptámogatás mellett): az Afrikába irányuló fegyvertranszferekkel, valamint a fegyverkereskedelmi szerződés gyakorlati kihívásaival és lehetőségeivel foglalkozó projekt(ek): 2,13 millió svéd korona (SEK),
- a kézfegyverek felmérése, Genf: 1 millió SEK,
- az UNODA-nak a fegyverkezés átláthatóságát előmozdító regionális szakmai találkozói: a hagyományos fegyverek transzferjeiről és a katonai kiadásokról szóló jelentéstétel: 600 000 SEK,
- a hagyományos fegyverek ENSZ által fenntartott nyilvántartási rendszerének felülvizsgálata: 900 000 SEK.

A Sida 2009-ben a következő projekteket és szervezeteket támogatta:

- Arias Alapítvány: 11 millió SEK (2009–2011),
- UN-LiREC: 12 millió SEK (2008–2012),
- a kézi- és könnyűfegyverekkel foglalkozó parlamenti fórum: 4,6 millió SEK (2008–2010),
- az UNICEF SALW-programja: 15,5 millió SEK (2006–2009),
- Saferworld: 12,6 millió SEK (2006–2009),
- leszerelési és újrabehelyezési programok az UNDP és az UNICEF keretében Szudánban: 60 millió SEK (2009–2010), illetve az UNICEF keretében Kolumbiában: 5 millió SEK (2009),
- a leszerelés és az újrabehelyezés ellenőrzése és figyelemmel kísérése az OAS/MAPP keretében Kolumbiában: 6,5 millió SEK (2009);
- a gyermekek leszerelése és újrabehelyezése Ugandában a WB keretében: 6 millió SEK (2008–2010).

A Svéd Fegyveres Erők 2009-ben a következő projekteket és tevékenységeket támogatták:

- részvétel egy háromoldalú (Svédország, Ukrajna, Lettország) lőszer-megsemmisítési projektben Ukrajnában,
- 2008 során pénzügyi támogatás az UNDP kézfegyver-ellenőrzési és -csökkentési projektjének (UNDP SACHIB) Bosznia-Hercegovinában. A támogatás kiutalására 2008 és 2009 folyamán került sor,
- a svéd Nemzeti Védelmi Főiskola (SNDC) foglalkozik egy DDR-szakértőkből álló nemzetközi hálózat fenntartásával és bővítésével. A program képzést, hálózatépítést és nemzetközi tevékenységeket foglal magában,
- az SNDC tagja és jelenleg társelnöke az Integrált DDR Képzési Csoportnak (IDDRTG),
- a DDR-képzések tervezésére és lebonyolítására a Folke Bernadotte Akadémiával együttműködésben kerül sor.

Az FBA emellett a következő projekteket és tevékenységeket támogatta 2009-ben:

- 2008 óta az Integrált DDR Képzési Csoport (IDDRTG) tagja (korábban a Nemzeti Védelmi Főiskola képviselte Svédországot),

- a lefegyverzés, leszerelés és újrabeilleszkedés integrált szabványainak (IDDRS) támogatása,
- a svédországi Sandöben és Barcelonában rendezett két DDR-képzés lebonyolítása,
- az FBA több DDR-eseményen is részt vett Svédországban és azon kívül.

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Az Egyesült Királyság finanszírozás útján segítséget nyújtott egy (2009 áprilisában kezdődő) kétéves projekt elindításához, amelynek célja, hogy párbeszédet kezdjen a kínai kormányhivatalokkal és a civil társadalom szereplőivel a hagyományos fegyverek transzferjeivel kapcsolatos felelősségteljes megközelítések – többek között egy nemzetközi fegyverkereskedelmi szerződés (ATT) – fontosságának jobb megértése érdekében.

A projekt három fő területe a politikai párbeszéd, a tájékoztatás és a kutatás.

Az Egyesült Királyság emellett alaptámogatást nyújtott a Kézifegyverek Regionális Központja (RECSA) számára, hogy a Nagy-tavak térségében, Afrika szarván és a környező országokban – a Nairobi nyilatkozatban, a Nairobi jegyzőkönyvben és a RECSA létrehozásáról szóló megállapodásban szereplő elvek, célok és célkitűzések alapján – javítsa a tiltott kézi- és könnyűfegyverek terjesztése elleni fellépés koordinációját.

Az Egyesült Királyság finanszírozást nyújtott továbbá az UNODA hagyományos fegyverek átláthatóságáról tartott 2009-es regionális szakmai találkozója számára, amelyet Dakarbán rendeztek a nyugat-afrikai államok részére. A szakmai találkozó a hagyományos fegyverek transzferjeinek átláthatóságára és a bizalomépítési intézkedésekre összpontosított, valamint gyakorlatokat is magában foglalt.

Az Egyesült Királyság fegyverexport-ellenőrzéssel foglalkozó parlamenti bizottsága – az ukrán parlamenti képviselők 2007-es londoni látogatását viszonyozva – 2009 májusában Kijevbe látogatott. A látogatás célja az volt, hogy előmozdítsák az ukrán fegyverexport-folyamatok átláthatóságát és a parlamenti ellenőrzés hatékonyságát.

Az EBESZ, az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok szakértői 2009-ben hozzájárultak 324 feleslegben lévő hordozható légvédelmi rendszer biztonságos megsemmisítéséhez és hatástalanításához Cipruson.

II.A.3. Nemzetközi szemináriumok és konferenciák szervezése és az azokon való részvétel

ROMÁNIA

2009 márciusában a Saferworld nevű brit nem kormányzati szervezet az Országos Export-ellenőrzési Hivatallal (ANCEX) közösen és az EURISC Alapítvánnyal (román nem kormányzati szervezet) együttműködve regionális szemináriumot rendezett Bukarestben arról, hogyan enyhíthetők a kézi- és könnyűfegyverek nemzetközi transzferjeinek eltérítéséből adódó kockázatok.

A szeminárium célja volt megkeresni a helyes gyakorlatokat és fokozni a nemzetközi párbeszédet az államok által követett azon nagyon eltérő megközelítéseket illetően, amelyekkel a SALW illetéktelen végfelhasználókhoz illetéktelen használat céljából történő eltérítéséből adódó különleges kockázatok meghatározását és minimálisra csökkentését kezelik, beleértve az ilyen kockázatok enyhítését célzó stratégiákat is.

II.A.4. Egyéb kezdeményezések

A fegyverkivételre vonatkozó közös álláspon

Az Unió továbbra is határozottan ösztönözte az előrelépéseket a hagyományos fegyverek – a kézi- és könnyűfegyvereket, valamint az azokhoz szükséges lőszerket is ideértve – törvényes transzferjei ellenőrzésének megerősítése terén. A hagyományos fegyverek kivételével foglalkozó munkacsoport keretében a tagállamok jelentést tesznek arról, hogy nemzeti jogalkotási keretükben hogyan hajtották végre a 2008/944/KKBP közös állásponot; Bosznia-Hercegovina, Horvátország, Izland, Kanada, Montenegró és Norvégia hivatalosan csatlakoztak a közös állásponhoz.

A fegyverkivétel átláthatóságához kapcsolódó uniós politikával összhangban és a 2008/944/KKBP közös álláspon 8. cikkének végrehajtása keretében a Tanács október 8-án tudomásul vette az EU tizenegyedik éves fegyverkivéleti jelentését (HL C 265., 2009.11.6.).

A kézi- és könnyűfegyverek légi úton történő tiltott kereskedelmének megakadályozását célzó uniós kezdeményezés

Az EU 2009 első félévében folytatta a kézi- és könnyűfegyverek légi úton történő tiltott kereskedelmének megakadályozására irányuló, 2007-ben elindított uniós kezdeményezés végrehajtását. A CODUN és a SitCen küldöttei több ülésen megvitatták, hogyan lehetne fokozni a kezdeményezés hatását és megerősíteni a tagállami kapcsolattartó pontok hálózatát. A Stockholmi Nemzetközi Bék kutató Intézet (SIPRI), a cseh elnökség és Svédország által közösen szervezett 2009. május 13-i szakértői találkozón alaposan elemezték többek között a kezdeményezés végrehajtásának jelenlegi állását is. A SitCen a tagállamoktól érkezett hozzájárulások alapján 2009-ben új tanulmányt készített a SALW légi úton történő terjedéséről a szubszaharai Afrikában. A tanulmány bizalmas dokumentum, amelyet – a kézi- és könnyűfegyverek légi úton történő illegális kereskedelmének megakadályozásának egyik eszközeként – a tagállamok illetékes hatóságai általi használatra szántak.

Az Európai Unió tagállamai nemzeti szinten ezenkívül a következő tevékenységeket folytatták:

SPANYOLORSÁG

A Spanyolország Nemzetközi Fejlesztési Együttműködési Hivatala (AECID) által vezetett, latin-amerikai országokra irányuló képzési és támogatási projektek keretében Spanyolország 2009. február 16. és 20. között megrendezte a kézi- és könnyűfegyverekkel foglalkozó 6. regionális szemináriumot, amelynek középpontjában az ENSZ cselekvési programjának jövője és a fegyverkereskedelmi szerződés tervezete állt, továbbá 2009. április 20. és 23. között a fegyveres erőszakról és a fejlesztésről szóló Genfi Nyilatkozattal foglalkozó második szemináriumot (mindkettőt a Cartagena de Indiasban (Kolumbia) lévő képzési központban).

A Peru által február 24–25-én Limában rendezett munkaértekezletet, amelynek témája a SALW jelölését és nyomon követését célzó nemzetközi eszköz alkalmazása volt, Spanyolország finanszírozta, és azon részt is vett.

SZLOVÉNIA

Szlovénia adatokat cserélt az Európai Unió tagállamaival olyan természetes és jogi személyekről, akik engedéllyel rendelkeznek fegyvereket is érintő bróker-tevékenységekre.

Szlovénia és a Nyugat-Balkán országai között több kétoldalú megállapodás van érvényben, és több közös tevékenységet folytattak. A szlovén rendőrségnek összekötő tisztviselői vannak Zágrábban, Belgrádban és Podgoricában.

Szlovénia tagja a Délkelet-európai Együttműködési Kezdeményezés Országhatárokon Átlépő Bűnözés Leküzdésére Létrehozott Regionális Központjának (SECI-Központ). Vámhatósága és rendőrsége révén Szlovénia tevékenyen részt vesz ennek projektjeiben.

A rendőrség bűnügyi vizsgálati részlege 2008-ban és 2009-ben jelentést készített a fegyverek tiltott kereskedelmének helyzetéről a Szlovén Köztársaságban. Ez a rendszerező jelentés tartalmaz minden adatot az olyan, a vizsgált időszakban Szlovéniában elkövetett bűncselekményekről, amelyekben szerepe volt illegális vagy legális fegyvereknek, illetve a szlovén bíróságok által lezárt bűnügyekről. Szerepelnek benne továbbá a fegyverekhez kapcsolódó incidensekre (öngyilkosságok, sebesülések) és a bűncselekményekben használt legális fegyverekre vonatkozó adatok, valamint az ezekkel kapcsolatos körülményeknek az elemzése is.

II.B. **A nemzetközi szervezetek hagyományos fegyverekkel, különösen a kézi- és a könnyűfegyverekkel kapcsolatos munkájában és a vonatkozó regionális megállapodásokban való részvétel**

Az EU továbbra is támogatta az ENSZ kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos cselekvési programjának végrehajtását, amely globális szinten változatlanul az erőfeszítések alapja. Az államok következő, 2010. évi kétévenkénti ülésének és a 2012. évi felülvizsgálati konferenciának az előkészítése keretében az EU folytatta az ENSZ kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos cselekvési programja teljes körű végrehajtásának előmozdítását a harmadik országokkal fenntartott kapcsolatai keretében. Az ülések közti ezen időszakban az Európai Unió megkezdte a Leszerelési Ügyek Hivatalával (UNODA) és más támogatókkal együttműködve kidolgozandó konkrét tevékenységek és projektek feltérképezését, amelyek révén megerősíthető és javítható a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó legfontosabb nemzetközi eszköz végrehajtása. 2010 első felében a Tanács el fog fogadni egy erre vonatkozó tanácsi határozatot is (ennek részletes bemutatását lásd a II.A.1.1 pontban).

A nyitott munkacsoport, amelyet az ENSZ főtitkára által a fegyverkereskedelmi szerződés tárgyában 2008-ban elkészített jelentésben foglalt ajánlások végrehajtása további vizsgálatának megkönnyítésére hoztak létre, 2009-ben két alkalommal, márciusban és júliusban ülésezett.

Az EU a fegyverkereskedelmi szerződésre irányuló (ATT) folyamatban is vezető szerepet játszott 2009-ben. Az uniós tagállamok

egyhangúlag támogatták az ENSZ Közgyűlésének a fegyverkereskedelmi szerződésről szóló új határozattervezetét, amelyet 2009 októberében az ENSZ Közgyűlése Első Bizottsága 64. ülészakának alkalmával fogadtak el. Az ENSZ tagállamainak elsősorban többsége által támogatott határozat döntést tartalmaz arra vonatkozóan, hogy 2012-ben a fegyverkereskedelmi szerződéssel foglalkozó nemzetközi konferenciát hívjanak össze, amelyet az előkészítő bizottság öt ülésen készít elő 2010 és 2012 között.

Az Unió továbbra is arra ösztönözte a harmadik országokat, hogy támogassák a folyamatot, és legyenek elkötelezettek mellette. Az Európai Unió tagállamai tevékenyen vettek részt az ENSZ főtitkáranak 2008-as, a fegyverkereskedelmi szerződésről szóló jelentésben megfogalmazott ajánlások végrehajtásának további vizsgálatára 2009-ben létrehozott nyitott munkacsoport márciusi és júliusi üléseinek munkájában.

Nyitó és záró uniós nyilatkozatok születtek, és több uniós tagállam jelentősen hozzájárult a fegyverkereskedelmi szerződés alkalmazási köréről, elveiről és alapvető irányairól folytatott tematikus megbeszélésekhez. Az EU teljes mértékben támogatta a nyitott munkacsoport első két üléséről szóló eljárási jelentés elfogadását, elismerve, hogy a hagyományos fegyverek szabályozatlan kereskedelméhez és az illegális piacok felé való eltérítéséhez kapcsolódó problémák kezelése érdekében nemzetközi fellépésre van szükség.

Az Európai Unió elkötelezett a jövőbeli fegyverkereskedelmi szerződés harmadik országokkal szembeni előmozdítása mellett; ezt mutatja a fegyverkereskedelmi szerződés létrejöttéhez vezető folyamat harmadik országok körében történő előmozdítására irányuló 2009/42/KKBP tanácsi határozatnak a Tanács által 2009 januárjában történt elfogadása és annak végrehajtása is (a tanácsi határozat részletes bemutatását lásd a II.A.1.1 pontban).

Az EU 2009 során megerősítette az együttműködését az EBESZ-szel, többek között azáltal, hogy részt vett az illetékes EBESZ-szervek kézi- és könnyűfegyverekkel, valamint hagyományos fegyverekkel kapcsolatos megbeszélésein. A Tanács Főtitkársága már 2009. szeptember 22-én részt vett az EBESZ Biztonsági Együttműködési Fórumának a kézi- és könnyűfegyvereknek szentelt ülésén, ahol az EBESZ-államoknak bemutatták a kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos uniós stratégiát. A Főtitkárság és a Bizottság felvette a kapcsolatot a EBESZ Konfliktusmegelőző Központjával is annak érdekében, hogy feltérképezzék, milyen közös EU-EBESZ kezdeményezésekre kerülhet sor a jövőben a SALW terén.

Az Európai Unió tagállamai nemzeti szinten ezenkívül a következő tevékenységeket folytatták:

CSEH KÖZTÁRSASÁG

A Cseh Köztársaság rendszeresen részt vesz azon nemzetközi szervezetek és testületek tevékenységeiben és munkájában, amelyek többek között a kézi- és könnyűfegyverekhez, a lőszerkehez és a hagyományos fegyverekhez kapcsolódó problémákkal foglalkoznak (nevezetesen az ENSZ és az EBESZ), továbbá a NATO SALW-val és hagyományos fegyverekkel kapcsolatos tevékenységeiben és programjaiban.

ÉSZTORSZÁG

Észtország 2009-ben folytatta a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó meglévő eszközök végrehajtásának tökéletesítését.

A békefenntartó vagy békekikényszerítő műveletekben részt vevő észti védelmi erők kézi- és könnyűfegyvereket semmisítettek meg.

Észtország csatlakozott azokhoz a fő nemzetközi szervezetekhez, amelyek többek között a SALW problémája elleni küzdelemmel kapcsolatos tevékenységeket végeznek. Tevékenyen részt vesz továbbá az e keretekben folytatott tematikus megbeszélésekben. Észtország képviselői aktív résztvevői sok, az ENSZ, az EBESZ, az EU és egyéb nemzetközi szervezetek, valamint nem kormányzati szervezetek által szervezett, a kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos problémáknak szentelt nemzetközi konferenciának, tanfolyamnak és szemináriumnak. Észtország támogatja továbbá a nemzetközi fegyverkereskedelmi szerződésre irányuló tárgyalásokat.

FINNORSZÁG

Finnország 2009 folyamán is tevékenyen vett részt a nemzetközi szervezetek kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatosan végzett munkájában és a vonatkozó regionális megállapodásokban (EU, ENSZ, EBESZ, NATO/EAPC és a Wassenaari Megállapodás).

FRANCIAORSZÁG

Megállapítva, hogy az Európai Unió harmadik országokkal kötött, KKBP-vonatkozású megállapodásaiban szinte teljes mértékben mellőzik a kézi- és könnyűfegyverek említését, Franciaország – az EU Tanácsának soros elnökeként – a „politikai záradékok” egyikéként elfogadtatott egy, a SALW-ra vonatkozó cikket. Így Franciaország 2009 során is támogatta, hogy az Európai Unió és harmadik országok közötti megállapodásokról folytatott tárgyalások során vegyék figyelembe a SALW kérdését, és ezzel is mozdítsák elő a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszeres tiltott felhalmozása és kereskedelme elleni küzdelemre irányuló uniós stratégia (2005) végrehajtását. A globális leszerelési és fegyverzet-ellenőrzési munkacsoportban (CODUN) Franciaország ösztönözte a kézi- és könnyűfegyverek légi úton történő tiltott kereskedelme elleni küzdelemre irányuló kezdeményezés végrehajtását. Segítséget nyújtott a SitCennek az ilyen illegális kereskedelem esetlegesen érintett légitársaságok listájának felállításában is.

Franciaország támogatta továbbá azt a projektet, amelyet a SIPRI dolgozott ki a területre vonatkozóan a Svédország és az Európai Unió cseh elnöksége által 2009 májusában a fegyverek csempéztetése, tiltott terjesztése és a destabilizáló hálózatok témájában rendezett szemináriumot követően.

NÉMETORSZÁG

Németország tevékenyen részt vesz a nemzetközi és regionális szervezetek és megállapodások keretében végzett, a kézi- és könnyűfegyverekkel és az azokhoz szükséges lőszerrel kapcsolatos munkában. Ezek közé a többoldalú mechanizmusok közé tartozik mindenképp az ENSZ, az EBESZ, a NATO és a Wassenaari Megállapodás. Németország rendszeresen küld szakértőket az e szervezetek keretében rendezett felmérő és értékelő látogatásokra, munkaértekezletre és szemináriumokra. Németország rendszeresen támogatja a NATO-iskolában a kézi- és könnyűfegyverekhez és a hagyományos fegyverekhez kapcsolódó politikákra és ezek végrehajtására vonatkozó képzéseket.

MAGYARORSZÁG

Az uniós keretek közt folytatott tevékeny együttműködés mellett Magyarország aktívan vett részt a nemzetközi és regionális szervezetek (például az ENSZ, az EBESZ, az Euro-atlanti Partnerségi Tanács, illetve a bécsi székhelyű export-ellenőrzési rendszer, a Wassenaari Megállapodás) SALW-val kapcsolatos munkájában.

LITVÁNIA

Litvánia az alábbi kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos jelentéseket és megválaszolt kérdőíveket nyújtotta be a 2009-es időszakra vonatkozóan:

- önkéntes jelentés az ENSZ kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó cselekvési programja keretében,
- információ szolgáltatása a hagyományos fegyverek ENSZ-nyilvántartása felé,
- éves jelentés az EU fegyverkivitelről szóló magatartási kódexe alapján,
- éves tájékoztatás az EBESZ részére a kézi- és könnyűfegyverek behozataláról, kivételéről, továbbá a kézi- és könnyűfegyverekről szóló EBESZ-dokumentum értelmében feleslegnek minősített és/vagy lefoglalt és megsemmisített kézi- és könnyűfegyverekről,
- EBESZ-kérdőív a hagyományos fegyverek és a kapcsolódó technológiák exportjára vonatkozó politikáról és/vagy nemzeti gyakorlatról és eljárásokról,
- a Wassenaari Megállapodás alapján tett rendszeres jelentések a fegyverek és a kettős felhasználású termékek exportjáról.

LENGYELORSZÁG

Lengyelország tevékenyen vett részt a SALW-hoz kapcsolódó folyamatokban több nemzetközi és regionális szervezet (például az ENSZ, az EBESZ, az EU és a NATO) keretében.

SZLOVÁKIA

Szlovákia az ENSZ és az EBESZ által elfogadott valamennyi nemzetközi kötelezettségének eleget tesz. Tevékenyen részt vett a nemzetközi és regionális szervezetek munkájában, valamint az export-ellenőrzési rendszerekben. Az ország továbbá részes állama a hagyományos fegyverek, valamint a kettős felhasználású termékek és technológiák exportjának ellenőrzéséről szóló Wassenaari Megállapodásnak is.

III.1. Egyesült Nemzetek Szervezete

AUSZTRIA

Ausztria részt vett az ENSZ-tagállamoknak a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme elleni cselekvési programról rendezett harmadik kétévenkénti ülésén, valamint társfinanszírozója volt afrikai fejlődő államok ezen ülésen való részvételének.

Ausztria továbbra is támogatta az ENSZ kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó cselekvési programját, és benyújtotta az ENSZ Főtitkárságának 2007-es és 2008-as nemzeti jelentését, amely a jelölésre és a nyomon követésre vonatkozó információkat is tartalmaz.

BELGIUM

Belgium két szakértője működik közre az ENSZ által támogatott, a kézfegyverek ellenőrzésére vonatkozó nemzetközi normák (ISACS) kidolgozásával foglalkozó munkacsoportban. E projekt keretében nemzetközileg elfogadott és érvényesített normák kerülnek majd kidolgozásra, amelyek a politikai döntéshozók és végrehajtók számára átfogó iránymutatást adnak a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésére vonatkozóan. Ezek a normák lehetővé fogják tenni az ENSZ, annak tagállamai, a nemzetközi és regionális szervezetek, valamint a civil társadalom számára a SALW-val kapcsolatos hatékonyabb politikák kidolgozását és az intézkedések jobb programozását. Az ENSZ-nek az aknákkal kapcsolatban, illetve a lefegyverzés, leszerelés és újrabeilleszkedés terén a nemzetközi normák kidolgozásában szerzett tapasztalataira építve, a CASA-tagok szorosan együtt fognak működni a legkülönbözőbb szervezeteknél (az ENSZ-nél, nemzetközi, regionális és civil társadalmi szervezeteknél, kormányhivataloknál, kutatóintézeteknél és az iparban) dolgozó politikai és technikai szakértőkkel annak érdekében, hogy időben, még az ENSZ-tagállamoknak a cselekvési program végrehajtásának megvizsgálására 2010-re összehívott negyedik kétévenkénti ülése előtt kidolgozzák a kézfegyverek ellenőrzésére vonatkozó nemzetközi normákat.

CIPRUS

Ciprus nemzeti jelentéseket nyújt be a kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos ENSZ cselekvési program végrehajtására vonatkozóan. E tekintetben még a tagállamok ez év júniusában tartandó, a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájáról szóló, negyedik kétévenkénti ülése előtt be fogja nyújtani az ENSZ cselekvési programjának végrehajtásáról szóló nemzeti jelentést.

Ciprus tájékoztatást nyújtott továbbá az ENSZ emberi jogi főbiztosa számára (a 124/2004. sz. határozat alapján) az emberi jogoknak a kézi- és könnyűfegyverek beszerezhetősége és az ezekkel való visszaélés révén való megsértése megelőzésével kapcsolatban.

CSEH KÖZTÁRSASÁG

A Cseh Köztársaság nagy figyelmet szentel a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme megszüntetésének. A Cseh Köztársaság együttműködött mindenekelőtt a Leszerelési Ügyek Hivatalával (UNODA), valamint határozottan támogatta a kézi- és könnyűfegyverek időben és megbízható módon történő azonosítását és nyomon követését a tagállamok számára lehetővé tevő nemzetközi eszköz végrehajtását előmozdító tevékenységeket. Hozzájárult két, az UNODA által szervezett regionális munkaértekezlet finanszírozásához, amelyek célja az eszköz végrehajtásának elősegítése volt: az egyike 2007-ben került sor (afrikai országok számára), a másikra pedig 2008-ban (latin-amerikai országok számára).

ÉSZTORSZÁG

Észtország évente jelentést nyújt be a hagyományos fegyverek ENSZ-nyilvántartása számára.

FRANCIAORSZÁG

Franciaország továbbra is tevékeny szerepet vállalt a fegyverkereskedelmi szerződés létrejöttére irányuló folyamatban. A nem kormányzati szervezetekkel együttműködve Franciaország pénzügyi támogatást nyújtott az Európai Unió Tanácsa francia elnökségének kezdeményezésére 2009. július 13-án, az ENSZ New York-i székházában megtartott rendezvényhez, amelynek célja az volt, hogy beszámoljon az EU által Dakarban és Mexikóban a fegyverkereskedelmi szerződéssel kapcsolatos nehézségekről való tájékoztatás céljából megtartott szemináriumok eredményéről. Ezen a rendezvényen több mint száz résztvevő előtt beszédet mondott Elefántcsontpart és Mexikó Külügyminisztériumának képviselője, illetve helyi nem kormányzati szervezetek képviselői.

NÉMETORSZÁG

Németország változatlanul kiemelt fontosságot tulajdonít az átfogó és jogilag kötelező erejű fegyverkereskedelmi szerződés létrehozására irányuló jelenlegi folyamatnak. A német kormány ezért aktívan támogatja a fegyverkereskedelmi szerződéshez vezető jelenlegi ENSZ-folyamatot, és a jövőben is tevékenyen fog annak érdekében, hogy az importáló és az exportáló államok egyaránt támogassák egy meghatározó fegyverkereskedelmi szerződés létrehozását. Németország szerint a fegyverkereskedelmi szerződés létrejöttéhez vezető folyamat hozzá fog járulni a kézi- és könnyűfegyverek és a hozzájuk szükséges lőszerkeszlet transzferjei ellenőrzésének tökéletesítéséhez is. A hagyományos lőszerkeszletfeleslegeinek problémája továbbra is fontos kérdés.

Az elmúlt években Németország és Franciaország a lőszerkészletkezelés kérdésének zászlóvivője volt az ENSZ-ben. A hagyományos lőszerkeszletfeleslegeinek kérdésében folytatott együttműködés erősítése további lehetőségeinek megvizsgálására létrehozott kormányzati szakértői csoport 2008-as jelentésében azt ajánlotta, hogy az ENSZ-en belül dolgozzanak ki olyan technikai iránymutatásokat a hagyományos lőszerkeszleteinek kezelésére vonatkozóan, amelyeket a tagállamok önkéntes alapon használhatnak többek között arra, hogy fejlesszék nemzeti készletkezelési kapacitásaikat (A/63/182, 72. bekezdés). A szakértői csoport jelentését a Közgyűlés üdvözölte (63/61. sz. határozat).

A Leszerelési Ügyek Hivatala 2009 júliusa óta egy magasan képzett szakértő tanácsadó segítségével vezeti a technikai iránymutatások kidolgozását. A tervezeteket egy technikai felülvizsgálati bizottság vizsgálja és észrevételezi, amelyben a méltányos földrajzi képviselet elve alapján kiválasztott országok szakértői vesznek részt. 2009-ben e bizottság és a tanácsadó munkáját a német kormány finanszírozta. Németországot e csoportban a Szövetségi Védelmi Minisztérium képviseli. A technikai iránymutatások tervezeteit 2010 végéig véglegesítik. A 2011 első felében elvégzendő helyszíni tesztet követően a technikai iránymutatásokat még 2011-ben az ENSZ Közgyűlésének figyelmébe fogják ajánlani.

ÍRORSZÁG

Írország éves jelentéseket nyújt be a hagyományos fegyverek ENSZ-nyilvántartása számára. Írország az Egyesült Nemzeteknek a nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezményét kiegészítő, a lőfegyverek, alkatrészeik és alkotóelemeik, valamint a lőszeres tiltott előállítás és kereskedelme elleni jegyzőkönyvvel (lőfegyverekről szóló jegyzőkönyv) kapcsolatos tárgyalásokban is részt vállalt.

Írország támogatja továbbá a fegyverkereskedelmi szerződés elérésére irányuló törekvéseket.

OLASZORSZÁG

Olaszország 2009-ben tevékeny részese volt az ENSZ-en belül az esetleges nemzetközi fegyverkereskedelmi szerződéssel kapcsolatos megbeszéléseknek. E tekintetben Olaszország támogatta, hogy a nyitott munkacsoportot alakítsák a szerződést 2012-ben meg tárgyaló konferencia előkészítő bizottságává.

LITVÁNIA

Litvánia 5 000 USA-dollárral járult hozzá az Egyesült Nemzetek Akna Akció Szolgálatának (UNMAS) az aknák és a fel nem robbant hadianyagok (UXO) eltávolítását célzó afganisztáni projektjéhez.

Litvánia részt vett a kézfegyverekkel kapcsolatos genfi folyamatban, amely a genfi Quaker ENSZ-iroda, az ENSZ Leszerelési Kutatóintézete (UNIDIR) és a genfi székhelyű Felsőfokú Nemzetközi Tanulmányok Intézete stratégiai és nemzetközi biztonságpolitikai tanulmányokkal kapcsolatos programjának közös kezdeményezése, és amelynek célja a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó ENSZ cselekvési program végrehajtásának előmozdítása és ellenőrzése.

MÁLTA

Málta támogatja a meghatározó, jogilag kötelező ENSZ fegyverkereskedelmi szerződés felé vezető tárgyalásokat.

Benyújtotta a hagyományos fegyverek ENSZ-nyilvántartásához szükséges, a kézi- és könnyűfegyverek transzferjeiről szóló 2009. évi jelentését.

HOLLANDIA

Hollandia támogatja az ENSZ cselekvési programját és a vonatkozó állásfoglalásokat az ENSZ Közgyűlés Első Bizottságában. Ösztönzi továbbá a kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos problémák legtágabb értelemben való, megfelelőbb megértését, azáltal, hogy olyan kutatóintézeteket támogat, mint a Small Arms Survey (a kézfegyverekkel kapcsolatos felmérésekkel foglalkozó, Genfben működő projekt), az ISS fegyverkezelési programja és az UNIDIR által végzett tanulmányok.

LENGYELORSZÁG

Lengyelország évente jelentést nyújt be a hagyományos fegyverek ENSZ-nyilvántartása számára.

PORTUGÁLIA

Portugália elkötelezetten pártolja a hagyományos fegyverekről (többek között a kézi- és könnyűfegyverekről) szóló, jogilag kötelező erejű eszközre irányuló törekvéseket, és különböző fórumokon több ízben hangsúlyozta, hogy támogatja az átfogó, meghatározó és nagy súlyú nemzetközi fegyverkereskedelmi szerződés létrehozását.

Portugália támogatja a fegyverexport átláthatóságának elősegítésére irányuló nemzetközi erőfeszítéseket, és évente adatokat szolgáltat a hagyományos fegyverek – köztük a kézi- és könnyűfegyverek – importjának és exportjának ENSZ által létrehozott nyilvántartása számára.

SZLOVÁKIA

Az exportellenőrzés terén Szlovákia betartja az ENSZ Biztonsági Tanácsának megfelelő határozataiból fakadó nemzetközi kötelezettségeit.

Szlovákia aláírta a nemzetközi szervezett bűnözés elleni ENSZ-egyezményt kiegészítő, a lőfegyverek, alkatrészeik és alkotóelemeik, valamint a lőszeres tiltott előállítás és kereskedelme elleni jegyzőkönyvet.

SPANYOLORSZÁG

Spanyolország pénzügyi támogatást nyújtott a Leszerelési Ügyek Hivatalának (300 000 EUR), az Egyesült Nemzetek Szervezetének Latin-Amerikában és a Karib-térségben a békéért, a leszerelésért és a fejlődésért tevékenykedő regionális központjának (UN-LiREC) (250 000 EUR), valamint az ENSZ Fejlesztési Programjának (UNDP) (250 000 EUR) különböző tevékenységeihez. Spanyolország Nemzetközi Fejlesztési Együttműködési Hivatala (AECID) egyéb önkéntes hozzájárulásokat is nyújtott a lőfegyverek áldozataival, ezek családjával és szakmájával kapcsolatos projektek finanszírozásához.

Az ENSZ Fejlesztési Programjának részvételével a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzése közép-amerikai programjának (CASAC) keretében Spanyolország meghívta közép-amerikai országok kormányzati szakértőit, hogy a helyszínen oszthassa meg velük a SALW jelölésre és nyomon követésére vonatkozó nemzetközi eszköz végrehajtása terén szerzett spanyol tapasztalatokat. A látogatásra 2009. március 23. és 27. között került sor Madridban és más spanyol városokban.

SVÉDORSZÁG

Svédország évente jelentést tesz a hagyományos lőfegyverek ENSZ-nyilvántartása felé, többek között a kézi- és könnyűfegyvereket illetően is.

Svédország támogatja a hagyományos fegyverek (többek között a kézi- és könnyűfegyverek) nemzetközi kereskedelméről szóló, jogilag kötelező erejű eszközre irányuló törekvéseket, és különböző fórumokon több ízben hangsúlyozta, hogy maradéktalanul támogatja az átfogó, meghatározó és nagy súlyú nemzetközi fegyverkereskedelmi szerződés létrehozását.

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Az átláthatóság ösztönzése érdekében az Egyesült Királyság évente adatokat közöl a hagyományos fegyverek ENSZ-nyilvántartása és az EBESZ felé a hagyományos fegyverek – köztük a kézi- és könnyűfegyverek – importjáról és exportjáról.

III.2.1. Az ENSZ Közgyűlésének Első Bizottsága

AUSZTRIA

Ausztria változatlanul kiemelt fontosságot tulajdonít az átfogó és jogilag kötelező erejű fegyverkereskedelmi szerződés létrehozására irányuló jelenlegi folyamatnak. Aktívan támogatja a fegyverkereskedelmi szerződéshez vezető jelenlegi ENSZ-folyamatot.

Az ENSZ Közgyűlésének 64. ülészakán Ausztria többekkel együtt például az alábbi határozatokat támogatta:

- 64/30. sz. határozat: „Az államok számára kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmének megfékezéséhez, valamint e fegyverek begyűjtéséhez nyújtott támogatás”,
- 64/50. sz. határozat: „A kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmének minden formája”,
- 64/48. sz. határozat: „A fegyverkereskedelmi szerződés”.

BULGÁRIA

Az ENSZ Közgyűlésének 64. ülészakán Bulgária más országokkal együtt többek között a közgyűlés kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos alábbi határozatait támogatta: „Az államok számára kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmének megfékezéséhez, valamint e fegyverek begyűjtéséhez nyújtott támogatás”, „A kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmének minden formája”, „A biztonság és az együttműködés megerősítése a földközi-tengeri régióban”, „Fegyverzet és átláthatóság”, „A katonai ügyekkel kapcsolatos objektív tájékoztatás”, „A hagyományos lőszerkészletfeleslegeinek felhalmozódásából származó problémák”.

Pártolta továbbá a Közgyűlés következő című határozatait is: „A hagyományos fegyverek regionális és szubregionális szintű ellenőrzése”, illetve „Egy fegyverkereskedelmi szerződés felé: A hagyományos fegyverek behozatalára, kivitelére és transzferére vonatkozó közös nemzetközi normák megállapítása”.

CSEH KÖZTÁRSASÁG

A Cseh Köztársaság támogatta a SALW-hoz, a lőszerkehez, a hagyományos fegyverekhez, a tiltott brókertevékenységekhez és kereskedelemhez, valamint a csempészethez kapcsolódó határozatokat a Közgyűlés 64. ülészakája során. Ezeket a határozatokat az előző Közgyűlés alkalmával ugyanígy, hosszú távra szólóan támogatta.

A Cseh Köztársaság támogatja továbbá a nemzetközi fegyverkereskedelmi szerződéssel kapcsolatos tárgyalásokat.

FINNORSZÁG

Finnország egyike volt az első országoknak, amelyek kinyilvánították támogatásukat a nemzetközi fegyverkereskedelmi szerződés iránt. 2009-ben Finnország hat másik országgal együtt támogatója volt a fegyverkereskedelmi szerződésre irányuló tárgyalások megkezdéséről szóló ENSZ-határozatnak.

MAGYARORSZÁG

Az ENSZ Közgyűlésének 64. ülészakán Magyarország minden, a kézi- és könnyűfegyverekhez kapcsolódó határozatot támogatt. Támogatja továbbá a hagyományos fegyverekről (többek között a kézi- és könnyűfegyverekről) szóló, jogilag kötelező erejű eszköz és a fegyverkereskedelmi szerződés létrejöttéhez vezető folyamatot.

LETTORSZÁG

Az ENSZ Közgyűlésének 64. ülészakán Lettország támogatta a kézi- és könnyűfegyverekre és a lőszerkekre, valamint a hagyományos fegyverekre vonatkozó valamennyi határozatot.

Lettország támogatja az átfogó, globális és jogilag kötelező erejű, valamennyi hagyományos fegyver kereskedelmét szabályzó fegyverkereskedelmi szerződésre irányuló tárgyalásokat.

LITVÁNIA

Litvánia támogatja a tiltott fegyverkereskedelmet korlátozó, jogilag kötelező érvényű dokumentumra – fegyverkereskedelmi szerződés – vonatkozó tárgyalásokat, és támogatója volt többekkel együtt a Közgyűlés 64/48. sz. határozatának („A fegyverkereskedelmi szerződés”) is, amelyben a Közgyűlés úgy döntött, hogy 2012-re a fegyverkereskedelmi szerződéssel foglalkozó ENSZ-konferenciát hív össze, amelyet az előkészítő bizottság 2010-ben és 2011-ben tartott ülései előznek meg.

Litvánia az ENSZ Közgyűlése Első Bizottságának ülészakán többekkel együtt a következő határozatok támogatója volt:

- 64/30. sz. határozat: „Az államok számára a kézfegyverek tiltott kereskedelmének megfékezéséhez, valamint e fegyverek begyűjtéséhez nyújtott támogatás”,
- 64/50. sz. határozat: „A kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmének minden formája”,
- 64/51. sz. határozat: „A hagyományos lőszerke készletfeleslegeinek felhalmozódásából származó problémák”.

LUXEMBURG

Luxemburg a Közgyűlés 64. ülészakán az Első Bizottságban többekkel együtt támogatója volt a SALW-hoz és a lőszerkehez kapcsolódó határozatoknak, illetve ezek mellett szavazott.

MÁLTA

Az ENSZ Közgyűlésének 64. ülészakán Málta minden, a kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos határozat elfogadását támogatta.

Más országokkal együtt támogatója volt „A kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmének minden formája” és „Az államok számára kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmének megfékezéséhez, valamint e fegyverek begyűjtéséhez nyújtott támogatás” című határozatoknak. A Közgyűlés mindkettőt 2009. december 2-án fogadta el.

LENGYELORSZÁG

Az ENSZ Közgyűlésének 64. ülészakán Lengyelország többekkel együtt támogatta a Közgyűlés kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos határozatait. Támogatja továbbá a nemzetközi fegyverkereskedelmi szerződésre irányuló tárgyalásokat.

PORTUGÁLIA

Portugália minden, a kézi- és könnyűfegyverekre, a lőszerre és a kapcsolódó kérdésekre vonatkozó, az ENSZ Közgyűlésének 64. ülészakán elfogadott határozatot támogatott.

SZLOVÉNIA

Az ENSZ Közgyűlésének 64. ülészakán Szlovénia támogatott minden SALW-hoz kapcsolódó, illetve a fegyverkereskedelemre vonatkozó, jogilag kötelező erejű nemzetközi eszköz létrejöttére irányuló határozatot.

SPANYOLORSZÁG

Az ENSZ Közgyűlésének 64. ülészakán Spanyolország az Első Bizottságban támogatta a kézi- és könnyűfegyverekhez és az azokhoz szükséges lőszerre közvetlenül vagy közvetve kapcsolódó alábbi határozatokat: 64/30. sz. határozat: „Az államok számára kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmének megfékezéséhez, valamint e fegyverek begyűjtéséhez nyújtott támogatás”; 64/42. sz. határozat: „A hagyományos fegyverek regionális és szubregionális szintű ellenőrzése”; 64/48. sz. határozat: „A fegyverkereskedelmi szerződés”; 64/50. sz. határozat: „A kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmének minden formája” stb.

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Az Egyesült Királyság továbbra is elkötelezett a hagyományos fegyverek nemzetközi kereskedelmét szabályozó erős fegyverkereskedelmi szerződés létrejöttéhez vezető munka iránt. Argentínával, Ausztráliával, Costa Ricával, Finnországgal, Japánnal és Kenyával együtt az Egyesült Királyság társszerzője volt az Első Bizottság 2009. októberi határozatának, amely világos menetrendet állít fel az erős fegyverkereskedelmi szerződésre irányuló tárgyalásokra vonatkozóan. Október 30-án 153 állam szavazott az ENSZ fegyverkereskedelmi szerződésre irányuló munkájának támogatása mellett. Az előkészítő bizottság üléseire 2010-ben és 2011-ben fog sor kerülni, a fegyverkereskedelmi szerződés megteremtésével foglalkozó diplomáciai konferenciára pedig 2012-ben.

III.3. EBESZ

AUSZTRIA

Ausztria támogatta a kézi- és könnyűfegyverekről, valamint a hagyományos lőszerre készleteiről szóló EBESZ-dokumentumok további végrehajtását. A regionális együttműködés keretében Ausztria az EBESZ és annak részt vevő államai számára információt szolgáltatott a SALW és a nemzeti jelölési rendszer vonatkozásában.

BELGIUM

Belgium 2009-ben részt vett az EBESZ kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzéséről rendezett ülésén. A nemzetközi fegyverkereskedelmi szerződésre irányuló erőfeszítések keretében tevékenyen vett részt júliusban a nyitott munkacsoport ülésén is, valamint támogatta a fegyverkereskedelmi szerződésről szóló határozatot az ENSZ Közgyűlésének Első Bizottságában.

BULGÁRIA

Bulgária folytatta a kézi- és könnyűfegyverekről szóló, 2000 novemberében elfogadott EBESZ-dokumentum végrehajtását. Bulgária a dokumentumnak megfelelően aktualizálta a SALW-hoz kapcsolódó információcseréhez szükséges nemzeti adatokat.

CIPRUS

Ciprus rendszeresen információt szolgáltat az EBESZ részére a hagyományos fegyverek és a kapcsolódó technológiák exportjára vonatkozó nemzeti gyakorlatokról és eljárásokról (FSC. EMI/192/09, 2009.6.23.), a hagyományos fegyverek transzferjéről (FSC. EMI/191/09, 2009.6.23.), valamint a kézi- és könnyűfegyverekről (FSC. EMI/204/09, 2009.6.23.).

DÁNIA

Dánia 15 000 EUR-val támogatta az EBESZ egy projektjét, melynek célja 30 tonna rakéta-hajtóanyag (melanzs) kezelése volt Albániában (2008–2009).

Dánia teljes egészében finanszírozott (120 000 EUR-val) egy másik EBESZ-projektet, amely a lőszerre leszereléséhez megfelelő berendezéseket (szalagfűrészeket) biztosított Albániának (2009).

Dánia 7 000 EUR-val járult hozzá az EBESZ kézi- és könnyűfegyverekkel, valamint hagyományos lőszerrel kapcsolatos átfogó tádszikisztáni programjához (2005–2009).

250 000 EUR-val támogatja továbbá az UNDP által végrehajtott, a lőszerre leszerelését célzó montenegrói EBESZ-projektet. A projekt célja 9 900 tonna, a kézi- és könnyűfegyverekhez használatos hagyományos lőszer megsemmisítése (2007–2010).

Dánia 1 000 000 EUR-val járult hozzá ahhoz az EBESZ-projekthez, amely rakéta-hajtóanyagok (melanzs) kezelését célozza Ukrajnában. A projekt célja 16 343 tonna melanzs megsemmisítése (II. feladat, 2010–).

Az EBESZ fel nem robbant lőszerkezelésére irányuló ukrainai projektjét 50 000 EUR-val támogatja (2009–2010).

Dánia 89 308 EUR-val teljes egészében finanszíroz egy EBESZ-projektet, melynek célja lőszerkezelés Grúziában (2010).

ÉSZTORSZÁG

Észtország évente jelentést nyújt be az EBESZ számára.

FINNORSZÁG

Finnország anyagi támogatást nyújtott az EBESZ-nek a kézi- és könnyűfegyverekről szóló EBESZ-dokumentum és az azt kiegészítő határozatok felülvizsgálása céljából 2009. szeptember 22–23-án, Bécsben tartott találkozó megrendezéséhez.

FRANCIAORSZÁG

Franciaország pénzügyi támogatást nyújtott a kézi- és könnyűfegyverekről szóló EBESZ-dokumentum és az azt kiegészítő határozatok felülvizsgálatával foglalkozó találkozó megrendezéséhez, amelyre 2009. szeptember 22–23-án, Bécsben került sor. A francia delegáció tevékenyen részt vett a szemináriumon, és több javaslatot is előterjesztett a meglévő szabványok javítására.

Franciaország 2009. október 5. és 9. között az EBESZ által megbízott csoport részeként hozzájárulást nyújtott a fegyver- és lőszerkészletekre vonatkozó biztonsági intézkedések témájában Tádzsikisztánban megrendezett szemináriumhoz. A szeminárium célja az volt, hogy a legjobb nemzetközi gyakorlatokat megismertető képzést biztosítson a biztonság és a készletkezelési módszerek terén.

Franciaország pénzügyi hozzájárulást nyújtott a belarusz köztársasági SALW-készletek kezelésének és védelmének javítását célzó projekthez.

Franciaország részt vett a Kézifegyverekkel és Lőszerekkel Foglalkozó Nemzetközi Csoport (MSAG) szemináriumain. Ezek közül az első Belgium szervezésében Bruges-ben tartották 2009. április 27. és 30. között, a másodikat pedig Kanada szervezésében Ottawában 2009. szeptember 1. és 5. között. Mindkét szemináriumon az EBESZ részes államainak fegyverzetellenőrzés-felügyeleti szerveinek küldöttségei vettek részt.

A képzések területén Franciaország hozzájárult az etiópiai fegyver- és lőszerkészletekre vonatkozó biztonsági intézkedések témájában 2009. január 20. és február 10. között rendezett, az Egyesült Királyság által vezetett nemzetközi MSAG-csoport által tartott szemináriumhoz. Az etiópiai kormány kérésére szervezett szeminárium célja az volt, hogy a „legjobb nemzetközi gyakorlatokat” bemutató képzést biztosítson a biztonság és a készletkezelés területén.

NÉMETORSZÁG

Németország az EBESZ keretében 2009-ben tovább folytatta a kézi- és könnyűfegyverekkel, valamint a hagyományos lőszerkezelés kapcsolatos legjobb gyakorlatokról szóló EBESZ-útmutatók

népszerűsítését. Németország ezután is nagy fontosságot tulajdonít annak, hogy az EBESZ-en belül továbbra is érvényesüljön a kézi- és könnyűfegyverekkel, valamint a hagyományos lőszerkezelés kapcsolatos standardmeghatározási tevékenységeknek, a legjobb gyakorlatok megosztásának és a projektekkel kapcsolatos munkának az egyedülálló keveredése. Ezért Németország például két előadóval támogatta a hagyományos lőszerkezelésével kapcsolatos legjobb gyakorlatokról szóló EBESZ-kézikönyv alkalmazásának témájában 2009. december 8–9-én a kazahsztáni Almatiban megrendezett regionális EBESZ-szemináriumot.

Németország rendszeresen bekapcsolódik a Kézifegyverekkel és Lőszerekkel Foglalkozó Nemzetközi Csoport (MSAG) munkájába. Az MSAG politikai szempontból semleges, informális, nemzetközi társulás, amely a kézi- és könnyűfegyverek és a hagyományos lőszerkezelésével kapcsolatos információ- és véleménymegosztást biztosítja a részt vevő tagállamok között. Az MSAG a részt vevő államok számára fórumot biztosít, ahol megvitathatnak minden kérdést és tapasztalatot az illető államok jövőbeli, jelenlegi vagy korábbi kezdeményezéseinek végrehajtásával kapcsolatban, ezáltal a csoport kézi- és könnyűfegyverek és a hagyományos lőszerkezelés területén az információcseré és koordináció eszközévé válik. Ez az együttműködés vezetett például az EBESZ által 2009 októberében a tádzsikisztáni Dushanbében megrendezett, a készletek fizikai biztonságával és kezelésével foglalkozó négynapos szemináriumhoz, melyhez hét MSAG-állam technikai szakértői is hozzájárultak.

MAGYARORSZÁG

Magyarország a kézi- és könnyűfegyverekről, valamint a hagyományos lőszerkezeléséről szóló EBESZ-dokumentumok további végrehajtását is támogatta. A regionális együttműködés keretében Magyarország az EBESZ és tagállamai számára információt szolgáltatott a SALW és a nemzeti jelölési rendszer vonatkozásában. Magyarország az EBESZ Biztonsági Együttműködési Fórumának 2010. évi elnökeként támogatja a kézi- és könnyűfegyverekről szóló EBESZ-dokumentum aktualizálását és továbbfejlesztését a lehetséges jövőbeli intézkedések feltérképezése céljából.

OLASZORSZÁG

Olaszország 2009-ben részt vett a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésének kérdésével foglalkozó EBESZ-találkozón, és abban az ENSZ szakértői csoportban is közreműködött, amelynek feladata, hogy a fegyverek tiltott kereskedelme elleni jegyzőkönyvet még el nem fogadott országok tekintetében kidolgozzon egy „modelljogszabály”-tervezetet.

Olaszország továbbá folytatta az EBESZ 2000 novemberében elfogadott, a kézi- és könnyűfegyverekről szóló dokumentumának végrehajtását. Ezzel összefüggésben a kézi- és könnyűfegyvereknek az EBESZ-dokumentum által meghatározott fő szempontjaira (gyártás, jelölés, exportellenőrzés, brókertevékenység, megsemmisítési módszerek) vonatkozó információcseré keretében Olaszország többször is aktualizált tájékoztatást nyújtott.

ÍRORSZÁG

Írország más EBESZ-államokhoz hasonlóan több éves jelentést készít a fegyverzet-ellenőrzés és a kézi- és könnyűfegyverek témájában, a feleslegnek minősített és/vagy lefoglalt és megsemmisített kézi- és könnyűfegyverekről, valamint a kézi- és könnyűfegyverek kiviteléről és behozataláról szóló éves tájékoztatásokat is beleértve. Írország az EBESZ éves végrehajtás-értékelő ülésén (AIAM) is részt vesz.

LUXEMBURG

Luxemburg támogatja az EBESZ-t a kézi- és könnyűfegyverek terén, különösen azáltal, hogy nemzeti jelentések készítésével rendszeresen részt vesz az információcserében.

Luxemburg továbbá 14 000 EUR önkéntes hozzájárulást nyújtott az EBESZ-SALW projekthez.

MÁLTA

A máltai hatóságok tovább folytatták a kézi- és könnyűfegyverekről szóló EBESZ-dokumentumban körvonalazott előírások és intézkedések végrehajtását.

HOLLANDIA

Hollandia tagja az OECD/DAC-INCAF hálózata keretében működő, a fegyveres erőszak csökkentésével foglalkozó munkacsoportnak, és tevékenyen közreműködik a kézi- és könnyűfegyverekkel/a fegyveres erőszakkal kapcsolatos politikáknak és tervezésnek a fejlesztési keretekbe és a biztonsági ágazat reformjával kapcsolatos (SSR-) programokba való további beillesztésének előmozdításában.

LENGYELORSZÁG

Lengyelország évente jelentést nyújt be az EBESZ számára.

PORTUGÁLIA

Portugália 2009-ben folytatta az EBESZ 2000 novemberében elfogadott, a kézi- és könnyűfegyverekről szóló dokumentumának végrehajtását.

SZLOVÁKIA

Szlovákia betartja a fegyverkivitelről szóló 2008/944/KKBP uniós közös álláspontot, és EBESZ-tagként évente tájékoztatást nyújt a kézi- és könnyűfegyverek kiviteléről, behozataláról és készletfellegéről, ideértve az EBESZ kézi- és könnyűfegyverekről szóló dokumentumának megfelelő egyéb releváns információkat is. Export-ellenőrzési politikája terén Szlovákia betartja az EBESZ fegyvertranszferre vonatkozó elveit.

SPANYOLORSZÁG

Spanyolország 2009-ben 150 000 EUR összegű önkéntes hozzájárulást nyújtott az EBESZ számára a kézi- és könnyűfegyverek, az azokhoz szükséges lőszer, valamint a robbanóanyagok megsemmisítésére irányuló projektek támogatása céljából.

SVÉDORSZÁG

Svédország az EBESZ-en belül továbbra is betölti a SALW barátai informális csoport elnöki posztját, és a kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos, szabályozó jellegű kérdésekkel támogatja az EBESZ Biztonsági Együttműködési Fórumának (FSC) elnökségét, 2010-ben különösen azáltal, hogy kidolgozza a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó EBESZ cselekvési tervet, amely a tervek szerint a negyedik kétévenkénti ülésen kerül majd bemutatásra.

Svédország tevékenyen közreműködött a 11/2009. sz. EBESZ FSC-határozat meghozatalában; ez a határozat arra irányul, hogy aktualizálja a kézi- és könnyűfegyverekről szóló EBESZ-dokumentum V. szakaszának (A segítségnyújtás elősegítése) végrehajtásával kapcsolatos szakértői véleményeket. Svédország az EU soros elnökeként 2009 második felében Bécsben összehangolta a Biztonsági Együttműködési Fórumon belül a SALW-kérdések tekintetében képviselendő uniós álláspontot.

Svédország 2009-ben információcserét folytatott az EBESZ-szel a végfelhasználói bizonyítványok témájában, és annak során az EBESZ rendelkezésére bocsátotta a svéd végfelhasználói bizonyítványok mintáját és a nemzeti eljárások leírását. Svédország ezen túlmenően a kézi- és könnyűfegyverekről szóló EBESZ-dokumentum és az azt kiegészítő határozatok felülvizsgálatával foglalkozó, 2009. szeptember 22–23-án megrendezett EBESZ-találkozóhoz is hozzájárult egy, a végfelhasználói bizonyítványok és a végfelhasználási ellenőrzés témájában előadó szakértővel, aki a Svéd Nonproliferció és Export-ellenőrzési Hivatalból érkezett.

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Szeptember 4-től kezdve az Egyesült Királyság látta el az EBESZ Biztonsági Együttműködési Fórumának elnökségét, és szeptember 22–23-án az Egyesült Királyság elnökletével került sor azokra az ülésekre, amelyek arra irányultak, hogy a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó cselekvési terv 2010. májusig történő kidolgozása céljából felülvizsgálják a kézi- és könnyűfegyverekről szóló EBESZ-dokumentumot. Ez a cselekvési terv képezi majd az EBESZ kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos jövőbeli munkájának alapját.

III.4. NATO

FRANCIAORSZÁG

Franciaország oktatót biztosított az Oberammergauban működő NATO-iskola 2009. október 26. és 30. között megrendezett tanfolyamához, amely a SALW kérdéseivel kapcsolatos politikai szintű tájékozottság megteremtését célozta („politikai irányvonalakkal kapcsolatos tanfolyam”).

MAGYARORSZÁG

Magyarország tagja a Kézifegyverekkel és Lőszerekkel Foglalkozó Nemzetközi Csoportnak (MSAG); ez a csoport hozta létre és tartja meg rendszeresen az oberammergaui NATO-iskolában a kézi- és könnyűfegyverekkel és hagyományos lőszerrel kapcsolatos tanfolyamot, és készíti el a kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos projektek elindítását és végrehajtását segítő dokumentumokat.

LITVÁNIA

Litvánia – Észtországgal és a Cseh Köztársasággal egyetemben – a NATO Békapartnerség programjának keretében létrehozott, a hagyományos fegyverek grúziai megsemmisítésére irányuló projekt vezető nemzete.

III.5. ECOWAS

CSEH KÖZTÁRSASÁG

A Cseh Köztársaság kormánya 2008-ban jóváhagyta azt a határozatot, amelynek értelmében az ország 1 800 000 cseh korona (hozzávetőlegesen 95 000 USD) összegű önkéntes hozzájárulást biztosított az ECOWAS-országok képviselőinek részvételével 2009. szeptember 14. és 18. között a Cseh Köztársaságban megrendezett szeminárium költségeinek fedezésére. A Cseh Köztársaság által biztosított jelentős hozzájárulás a pénzügyi támogatáson túl az érintett cseh szakemberek magas szintű szakértelmét is magában foglalta.

FINNORSZÁG

Finnország 2007 őszétől az ECOWAS kézfegyverek ellenőrzésére vonatkozó programja (ECOSAP) tanácsadó testületének meghívott tagja.

NÉMETORSZÁG

Németország az ECOWAS számára biztosított támogatását 2009-ben kiegészítette a fegyverkészletek fizikai biztonságával és kezelésével (PSSM) foglalkozó két szeminárium finanszírozásával. Németország a nigériai Kadunában 2009. június 8. és 12. között megrendezett PSSM-szemináriumra egy technikai szakértőt is kiküldött előadóként.

III.6. Egyéb

FINNORSZÁG

Finnország – felismerve a fegyveres erőszaknak a társadalmi és gazdasági fejlődésre gyakorolt hatását és azt, hogy a fejlődés hiánya a fegyveres erőszak kiváltó oka lehet – tagja maradt a fegyveres erőszakra és a fejlesztésről szóló, a biztonság és a fejlődés kérdése integrálásának alapvető jelentőségét hangsúlyozó genfi nyilatkozat központi csoportjának.

FRANCIAORSZÁG

Franciaország továbbá oktatót biztosított a lőszer megsemmisítésével foglalkozó technikai tanfolyamhoz, amely Svájc szervezésében, 2009. november 2. és 6. között Thunban került megrendezésre.

Franciaország továbbra is részt vett a válságokról és bizonytalan helyzetekről (a válságokkal és bizonytalan helyzetekkel foglalkozó nemzetközi hálózat keretében) folytatott EBESZ-megbeszéléseken.

A Svédország által a fegyverek csempészete, tiltott terjesztése és a destabilizáló hálózatok témájában 2009 májusában a SIPRI támogatásával és az Európai Unió cseh elnökségével közösen rendezett szemináriumon Franciaország előadást tartott „Az információmegosztási mechanizmusok fejlesztése – Tanulások” címmel.

2009 májusában elkészült a francia Védelmi Minisztérium által finanszírozott, a kézi- és könnyűfegyverek és az azokhoz szükséges lőszer légi úton történő szállításának ellenőrzését lehetővé tevő európai nemzeti rendszerekkel és a javítás lehetőségeivel – különösen az Európán belüli és a nemzetközi együttműködés viszonylatában – foglalkozó (az ISIS Europe, a SIPRI és a Bradfordi Egyetem CICS központja által készített) tanulmány.

Az FRS és a SIPRI 2010 márciusában felkérést kapott, hogy készítsen tanulmányt a fegyverek vízi úton történő illegális kereskedelméről.

NÉMETORSZÁG

Németország továbbra is tevékenyen részt vesz az OECD DAC INCAF – válságokkal és bizonytalan helyzetekkel foglalkozó nemzetközi hálózat (INCAF) (korábban OECD DAC CPDC – Konfliktusmegelőzés, Békeépítés és Fejlesztési Együttműködés) munkájában, és aktívan támogatja az INCAF által a fegyveres erőszak csökkentése és megelőzése vonatkozásában alkalmazott megközelítést (AVR). Az AVR olyan kialakulóban lévő gyakorlatok összessége, amelyek a meglévő keretekre, megközelítésekre, tanulságokra építenek a konfliktusmegelőzés, a békeépítés, a bűnmegelőzés és a közegészség területéhez hasonló területeken (így a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzése, az SSR, a bűnmegelőzés/drogprevenció stb. területén).

Németország folytatta együttműködését az Arab Államok Ligájával, amelynek során segítséget nyújtott a kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos, különböző szinteken folyó munkához. Támogatást nyújtott a Liga országaiban működő, kézi- és könnyűfegyverekkel foglalkozó kapcsolattartó pontok üléseihez. A kézi- és könnyűfegyverekkel foglalkozó kapcsolattartó pontok részére 2009 novemberében tanulmányi látogatást szerveztek Berlinbe, melynek középpontjában az ENSZ cselekvési programnak a kézi- és könnyűfegyverek nyilvántartása, készletezése, jelölése és nyomon követése terén való végrehajtásának gyakorlati kérdései álltak.

GÖRÖGORSZÁG

Görögország nemzetközi és regionális szervezetekben és kezdeményezésekben való részvételének keretei között a görög hivatal tisztviselői 2009-ben részt vettek és az idei évben is részt vesznek kézi- és könnyűfegyverek kérdésével foglalkozó üléseken és szemináriumokon.

A fegyverek jelölésének kérdését illetően Görögország felhívja a figyelmet a következőkre:

1. Görögországban nem működnek kereskedelmi céllal fegyvert gyártó cégek, kivéve egy állami tulajdonban lévő társaságot, amely a Védelmi Minisztérium számára és a görög fegyveres erők általi használatra gyárt fegyvereket.
2. Görögország a fegyvergyártó ország meghatározásának mód-szerét illetően a Külügyminisztériummal együttműködésben a NATO STANAG 1059 jelölési rendszert támogatja.
3. Jelenleg is folyamatban van az az eljárás, amelynek célja, hogy a 2008. május 21-i 2008/51/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv átültetésével módosítsa a főbb nemzeti jogszabályok egyes rendelkezéseit.

Görögország végezetül felhívja a figyelmet arra a táblázatra, amely a görög rendőrség által 2009-ben elkobzott – a bűnelkövetés elemeit vagy eszközét képező, illetve nyomon követett – fegyvereket tartalmazza. Ezek a fegyverek bizonyítékul szolgálnak a büntetőeljárásokban, és a 2168/1993. sz. törvény 16. cikkének megfelelően sorsokról az illetékes bíróságok döntenek az adott tárgyaláson.

OLASZORSZÁG

2009-ben a (KFOR keretei között működő) koszovói olasz katonai kontingens számos kézi- és könnyűfegyvert gyűjtött be és/vagy foglalt le és semmisített meg.

Az olasz fegyveres erők technikai segítséget nyújtottak az Afrikai Unió és a Stratégiai Tanulmányok Afrikai Központja (Windhoek, Namíbia) számára, nevezetesen azért, hogy képzett oktatót biztosítottak egy 2009. szeptember 28. és október 3. között megrendezett nemzetközi képzési szemináriumhoz. A szeminárium célja az volt, hogy képzést biztosítson a régióbeli országok Védelmi Minisztériumai, Belügyminisztériumai és Külügyminisztériumai számára, így fejlesztve a SALW elterjedésével kapcsolatos kihívások hatékonyabb kezeléséhez szükséges kapacitásokat.

LETTORSZÁG

Lettország Külügyminisztériuma 2009 decemberében az USA Energiaügyi Minisztériumával és a Lett Logisztikai Egyesülettel együttműködésben a stratégiai áruk forgalmazásának kérdésével foglalkozó szemináriumot rendezett vállalkozók és vámtisztviselők részére. A szeminárium célja az volt, hogy felhívja az érintett

helyi szervek figyelmét a stratégiai áruk forgalmazásának gyakorlati és jogi szempontjaira. A résztvevők naprakész tájékoztatást kaptak a Lett Köztársaságban érvényben lévő fegyverzet-ellenőrzési jogszabályokról és eljárásokról.

HOLLANDIA

Hollandia tagja a fegyveres erőszakról és a fejlesztésről szóló genfi nyilatkozat központi csoportjának, és tevékenyen részt vesz a nyilatkozat végrehajtásában. Ezen túlmenően az ezzel kapcsolatos kapacitásépítési és támogatási erőfeszítések tekintetében finanszírozta a QUNO révén történő végrehajtást.

PORTUGÁLIA

Az exportellenőrzések területén Portugália a Wassenaari Megállapodás tagjaként és a Külügyminisztérium és a Védelmi Minisztérium által képviselve tevékenyen részt vett a megállapodás keretében 2009-ben tartott valamennyi találkozáson.

SZLOVÉNIA

A szlovén kormány 1998-ban nonprofit humanitárius szervezetként létrehozta a Aknamentesítésre és az Aknák Áldozatainak Javára Elkülönített Nemzetközi Alapot (ITF). Az alap Délkelet-Európában, a Kaukázusban és Közép-Ázsiában található országokat támogat a gyalogsági aknákkal kapcsolatos problémák megoldásában, és segíti az aknabalesetek túlélőit a fizikai és társadalmi-gazdasági rehabilitációban. Több mint tíz év tapasztalattal a háta mögött az ITF azt tervezi, hogy a segítségnyújtási programot kiterjeszti a SALW vonatkozású fellépésekre is. Az ITF jelenleg Albániában hajt végre egy egyéves, 200 000 EUR összeget meghaladó, SALW jelentette kockázatokkal kapcsolatos figyelemfelhívó projektet, és várakozásai szerint az eredmények már az elkövetkező néhány évben láthatók lesznek.

Az aknaellenes fellépések terén több mint tíz év tapasztalattal rendelkező ITF új stratégiát fogadott el a 2009 és 2013 közötti ötéves időszakra, amely lehetővé teszi, hogy tevékenységi körét egyéb műveleti területekre is kiterjessze. Az ITF e stratégia értelmében nemzeti hatóságokkal dolgozik együtt, támogatókkal, nem kormányzati szervezetekkel, a magánszektormal, nemzetközi és regionális szervezetekkel és egyéb érdekelt felekkel partnerségben, hogy csökkentse a gyalogsági aknáktól és háborús robbanóanyagmaradványoktól eltérő konfliktus utáni kockázatok által a humánbiztonságra jelentett veszélyeket, valamint hogy támogassa a biztonsági ágazat reformjára (SSR) és a lefegyverzésre, leszerelésre és újrabeilleszkedésre (DDR) vonatkozó programokat.

Az új stratégia elfogadása óta csak egy év telt el, de az ITF máris négy, a kézi- és könnyűfegyverekkel/a hagyományos fegyverek megsemmisítésével kapcsolatos projektet hajt végre Albániában és Szerbiában, összesen több mint 2,5 millió USD értékben.

Az ITF Albánia esetében konkrétan az alábbi három projektet hajtja végre:

- „Úton egy biztonságosabb Albánia felé – A kézi- és könnyűfegyverek jelentette veszélyekkel kapcsolatos képzést és tájékoztatást célzó kísérleti projekt”, amelynek célja, hogy a) a veszélyek megismertetésére irányuló tevékenységek és a biztonságosabb magatartásformák elsajátítását népszerűsítő médiaanyagok terjesztése révén két albániai közigazgatási régió közösségeinek figyelmét felhívja a kézi- és könnyűfegyverek birtoklása által jelentett veszélyekre és kockázatokra; valamint b) a valamennyi érdekelt fél (rendőrség, iskolák, nem kormányzati szervezetek) közötti együttműködés és koordináció megerősítésével javítsa a kézi- és könnyűfegyverek jelentette kockázatokra adott helyi választ.
- „Úton egy biztonságosabb Albánia felé – A kézi- és könnyűfegyverek jelentette veszélyekkel kapcsolatos képzést és tájékoztatást célzó kísérleti projekt” a Shkodra régió számára. Ez a projekt a fent bemutatott projekt pontos mása. Ugyanazt a megközelítést és módszertant követi, a különbség pusztán annyi, hogy egy másik albániai közigazgatási régióban kerül végrehajtásra.
- „Gerdec UXO-eltávolító és helyszínhelyreállító projekt”. 2008. március 15-én robbanás történt az albániai Tirana közelében fekvő Gerdec községben működő lőszerfeldolgozó üzemben. A pusztító erejű robbanás következményeinek eredményes orvoslása érdekében a projekt célja annak biztosítása, hogy a raktárból biztonságos módon összegyűjtsék a biztonságos szállításra alkalmas valamennyi lőszert, és bezárják a létesítményt, valamint hogy csökkentsék az Albánia által megsemmisítendőnek minősített felesleges lőszerkészletek mennyiségét.

Az ITF Szerbia esetében az alábbi projektet hajtja végre:

- „A kézi- és könnyűfegyverekkel való visszaélések megelőzésére irányuló projekt” – A projekt elsődleges célja, hogy a kézi- és könnyűfegyverekkel való visszaélésekkel kapcsolatos kockázatok és veszélyek ismertetése révén megelőzze az említett fegyverekkel való visszaéléseket, és hogy kivédje az ilyen fegyverek okozta balesetek pszichológiai következményeit.

Szlovénia a SALW- és SCA-tevékenységek terén Tádzsikisztánban, Ukrajnában és Azerbajdzsánban is jelentős szerepet tölt be. Szlovénia az elmúlt néhány évben összesen 120 000 EUR-val támogatott különböző projekteket az említett országokban.

SPANYOLORSZÁG

Spanyolország tagja az Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) Fejlesztési Támogatási Bizottságának keretében működő, a fegyveres erőszakkal, valamint a szegénység csökkentésével foglalkozó munkacsoportnak, és e minőségében elősegíti, hogy a SALW és a fegyveres erőszak közötti kapcsolatot figyelembe vegyék a fejlesztési segélyprogramokban.

Spanyolország a kézi- és könnyűfegyverek tekintetében részt vett az ENSZ, az EBESZ, a Wassenaari Megállapodás és a kézi- és könnyűfegyverekkel foglalkozó parlamenti fórum munkájában egyaránt.

Spanyolország támogatta a különböző NGO-k által a Control Arms, a fegyverkereskedelem ellenőrzését szorgalmazó kampányon keresztül népszerűsített kezdeményezést, továbbá részt vett a nemzetközi fegyverkereskedelmi szerződéssel foglalkozó, az ENSZ főtitkára által kiválasztott kormányzati szakértők csoportjában, amely a jövőbeli fegyverkereskedelmi szerződés megvalósíthatóságát, alkalmazási körét és alapvető irányait mérlegeli.

Spanyol szakértők részt vettek különböző olyan megbeszéléseken, szemináriumokon és találkozókön, amelyek központi témája a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme és elterjedése jelentette sokrétű problémák megoldása volt; e rendezvények közé tartozik:

- a hagyományos fegyverekkel és a regionális biztonsággal foglalkozó, Marokkó és az USA által szervezett szeminárium (2009. április 14–15., Rabat),
- a kézi- és könnyűfegyverekről szóló EBESZ-dokumentum felülvizsgálatával foglalkozó találkozó (2009. szeptember 21–24., Bécs),
- a lőfegyverekről szóló ENSZ-jegyzőkönyv szerinti egyetemes modelljogszabály kidolgozásának feladatával megbízott jogi szakértők első ülése (2009. november 3–6., Bécs),
- az igazságügyi együttműködéssel és az emberi jogokkal foglalkozó III. Latin-amerikai Kongresszus (2009. november 23–26., Fortaleza, Brazília).

MELLÉKLET

AZ UNIÓS TAGÁLLAMOK KÉZI- ÉS KÖNNYŰFEGYVEREKSEL FOGLALKOZÓ KAPCSOLATTARTÓ PONTJAINAK JEGYZÉKE

AUSZTRIA

A Fegyverzet-ellenőrzéssel, Leszereléssel és Nonprolifерációval Foglalkozó II.8. sz. Főosztály
Európai és Nemzetközi Ügyek Minisztériuma
Wolfgang Bányai
Minoritenplatz 8
1014 Vienna
AUSZTRIA
Tel. +43 501150-3354
Fax +43 501159-3354
E-mail: wolfgang.banyai@bmeia.gv.at

BELGIUM

Werner Bauwens,
leszereléssel és nonprolifерációval foglalkozó különmegbízott
Szövetségi Külügyi Szolgálat
Karmelietenstraat 15
1000 Brussel
BELGIUM
Tel. +32 25013710
Fax +32 25013822
E-mail: werner.bauwens@diplobel.fed.be

BULGÁRIA

Biztonságpolitikai Főigazgatóság
A Bolgár Köztársaság Külügyminisztériuma
2, Alexander Zhendov Street
1040 Sofia
BULGÁRIA
Tel. +359 29482244, +359 29482480
Fax +359 29482037
E-mail: int.security@mfa.government.bg

CSEH KÖZTÁRSASÁG

Külügyminisztérium
Az Egyesült Nemzetek Szervezetével Foglalkozó Főosztály
A Nonprolifерációért és Leszerelésért Felelős Egység
Loretánské náměstí 5
118 00
Prague 1
CSEH KÖZTÁRSASÁG
Tel. +420 224182324, +420 224182136
Fax +420 224182026
E-mail: osn_sekretariat@mzv.cz

CIPRUS

Panayiotis Papadopoulos
Külügyminisztérium
A Politikai Ügyekkel Foglalkozó Részleg – A Multilaterális Ügyekkel és Nemzetközi Szervezetekkel Foglalkozó Főosztály
Tel. +357 22401152
Fax +357 22661881
E-mail: ppapadopoulos@mfa.gov.cy

DÁNIA

A dán nemzeti kapcsolattartó:
Dánia Külügyminisztériuma
2, Asiatisk Plads
1448 Copenhagen K
DÁNIA
Tel. +45 33920000
Fax +45 32540533
E-mail: sp@um.dk

ÉSZTORSZÁG

Külügyminisztérium
A Nemzetközi Szervezetekkel és a Biztonságpolitikával Foglalkozó Főosztály
A Fegyverek és Stratégiai Áruk Ellenőrzésével Foglalkozó Részleg
Margot Endjärv
Islandi väljak 1
15049 Tallinn
ÉSZTORSZÁG
Tel. +372 6377100
Fax +372 6377199
E-mail: Margot.Endjarv@mfa.ee

FINNORSZÁG

Külügyminisztérium
Politikai Főosztály
Fegyverzet-ellenőrzési, Leszerelési és Nonprolifерációs Osztály
P.O. Box 420
00023 Government
FINNORSZÁG
Tel. +358 916005
Fax +358 916056066
E-mail: pol-20@formin.fi

FRANCIAORSZÁG

Külügyminisztérium
Stratégiai Ügyek, Biztonsági és Leszerelési Igazgatóság
Vegy- és Biológiai Leszerelési és Hagyományosfegyverzet-ellenőrzési
Főosztály
Tel. +33 143174070
Fax +33 143174952
E-mail: guillaume.habert@diplomatie.gouv.fr

NÉMETORSZÁG

Szövetségi Külügyminisztérium
241. sz. Főosztály
Hagyományos Fegyverek Ellenőrzése
Werderscher Markt 1
10117 Berlin

NÉMETORSZÁG

Tel. +49 3018174272
Fax +49 30181754272
E-mail: 241-0@diplo.de

GÖRÖGORSZÁG

Külügyminisztérium, Az ENSZ-szel és a Nemzetközi Szervezetekkel és
Konferenciákkal Foglalkozó D1. Főigazgatóság
3, Acadimias Avenue
100 27 Athens

GÖRÖGORSZÁG

Tel. +30 2103682540
Fax +30 2103682483
Loukas Tsokos (másodtanácsos)
E-mail: ltsokos@mfa.gr

és

Stylianos Zachariou (tudományos tanácsadó)
E-mail: szachariou@mfa.gr

MAGYARORSZÁG

Külügyminisztérium
Biztonságpolitikai és Nonproliférációs Főosztály
Nagy Szabolcs
Tel. +36 14581105, +36 14581135
Fax +36 14575039
E-mail: bpnf@kum.hu

ÍRORSZÁG

Leszerelési és Nonproliférációs Főosztály
Külügyminisztérium, St. Stephen's Green
Dublin 2

ÍRORSZÁG

Tel. +353 14082392
Fax +353 14082383

OLASZORSZÁG

A kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos olasz nemzeti kapcsolattartó
pont:
Giovanni Pugliese tanácsos
Külügyminisztérium
A Többoldalú Politikai Együttműködéssel, a Leszereléssel és a Nonproli-
ferációval Foglalkozó Általános Osztály
Tel. +39 0636912287
Fax +39 063235927
E-mail: giovanni.pugliese@esteri.it
A kézi- és könnyűfegyverek „nyomon követhetőségével” kapcsolatos olasz
nemzeti kapcsolattartó pont:
Maria Paravati Belügyminisztérium
Közbiztonsági Hivatal
Általános Igazgatási Osztály
Tel. +39 0646548234
E-mail: maria.paravati@interno.it

LETTORSZÁG

Fegyverzet-ellenőrzési és Nonproliférációs Osztály
Biztonságpolitikai Főosztály
A Lett Köztársaság Külügyminisztériuma
K. Valdemāra Str. 3
1395 Riga
LETTORSZÁG
Tel. +371 67016456
Fax +371 67227226

LITVÁNIA

Fegyverzet-ellenőrzési és Terrorizmusmegelőzési Osztály
A Transzatlanti Együttműködéssel és a Biztonságpolitikával Foglalkozó
Főosztály
Külügyminisztérium
Tel. +370 52362682
Fax +370 52362519
E-mail: dovydas.spokauskas@urm.lt

LUXEMBURG

Claude Faber tanácsos
Politikai Ügyek Főosztálya
Külügyminisztérium
5, rue Notre-Dame
2240 Luxembourg
LUXEMBURG
Tel. +352 24782421
Fax +352 221989
E-mail: claude.faber@mae.etat.lu

Daniel Gengler főmunkatárs
Politikai Ügyek Főosztálya
Külügyminisztérium
5, rue Notre-Dame
2240 Luxembourg
LUXEMBURG
Tel. +352 24782469
Fax +352 221989
E-mail: daniel.gengler@mae.etat.lu

MÁLTA

Andrew Seychell rendőr-főkapitány-helyettes
Országos Rendőr-főkapitányság

Floriana

MÁLTA

Tel. +356 21247800

Fax +356 21247922

E-mail: andrew.seychell@gov.mt

Tel. +40 213196857

Fax +40 213192363

E-mail: emilia.mazuru@mae.ro

ANCEX Főigazgatóság:

Paul Pasnicu főigazgató

Tel. +40 213057202, +40 213111193

Fax +40 213111297

E-mail: ppasnicu@ancex.ro

HOLLANDIA

A Kézi- és Könnyűfegyverek Szakreferense

Külügyminisztérium

A Béketeremtésért és -stabilizálásért Felelős Osztály

Külügyminisztérium

P.O. Box 20061

2500 EB The Hague

HOLLANDIA

Tel. +31 703484688

Fax +31 703484486

E-mail: EFV@minbuza.nl

SZLOVÁKIA

OZOG – A Leszereléssel, Fegyverzet-ellenőrzéssel és Globális Kihívásokkal Foglalkozó Főosztály

A Szlovák Köztársaság Külügyminisztériuma

Hlboká cesta 2

Bratislava

SZLOVÁKIA

Tel. +421 259783621

Fax +421 259783629

E-mail: ozog@mzv.sk

LENGYELORSZÁG

Külügyminisztérium

Biztonságpolitikai Főosztály

Tel. +48 225239704

Fax +48 226285841

E-mail: dpb.sekretariat@msz.gov.pl

SZLOVÉNIA

Biztonságpolitikai Főosztály

Külügyminisztérium

Prešernova ulica 25

1000 Ljubljana

SZLOVÉNIA

Tel. +386 14782256

Fax +386 14782229

PORTUGÁLIA

Ministério dos Negócios Estrangeiros

Direcção dos Assuntos de Segurança e Defesa

Largo do Rilvas

1388-030 Lisboa

PORTUGÁLIA

Tel. +351 213946549

Fax +351 213946037

E-mail: dsd@mne.pt

SPANYOLORSZÁG

Külügyi és Együttműködési Minisztérium

Stratégiai Üggyekkel és Terrorizmussal Foglalkozó Főigazgatóság

Nonproliférációs és Leszerelési Igazgatóság

Luis Gómez Nogueira, a Leszerelési Osztály vezetője

Calle Serrano Galvache, 26

28071 Madrid

SPANYOLORSZÁG

Tel. +34 913791759

Fax +34 913948678

E-mail: luis.gomez@maec.es

ROMÁNIA

Külügyminisztérium

Az EBESZ-szel, az Aszimmetrikus Kockázatokkal és a Nonproliférációval Foglalkozó Főosztály

Nineta Bărbulescu igazgató

Tel. +40 213196857

Fax +40 213192363

E-mail: nineta.barbulescu@mae.ro

Helyettes:

Emilia Mazuru első titkár

SVÉDORSZÁG

Leszerelési és Nonproliférációs Főosztály

Külügyminisztérium

103 39 Stockholm

SVÉDORSZÁG

Tel. +46 84051000

Fax +46 87231176

E-mail: ud-nis@foreign.ministry.se

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

A Kézi- és Könnyűfegyverek Szakreferense

A Fegyverek Elterjedése Elleni Küzdelemmel Foglalkozó Főosztály

Külügyek és Nemzetközösségi Ügyek Minisztériuma

King Charles Street

London SW1A 2AH

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Tel. +44 2070081793

Fax +44 20700827860

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Külkapcsolati Főigazgatóság

Quentin Weiler

Tel. +32 22954548

Fax +32 22994820

E-mail: quentin.weiler@ec.europa.eu

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSÁNAK FŐTITKÁRSÁGA

A tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni küzdelemért felelős személyes megbízott hivatala

Fabio Della Piazza

Rue de la Loi, 175

1049 Brussels

BELGIUM

Tel. +32 22818044

Fax +32 22818155

E-mail: fabio.della-piazza@consilium.europa.eu

secretariat.wmd@consilium.europa.eu

Internet: www.consilium.europa.eu/wmd
